

Selles numbris:

- ETV ja ER võimu ja vaimu küüsis
- Kas ER programmidel läheb hästi?
- ETV uus turundusjuht Ave Peetri
- Uus R2 saab jaanuaris aastaseks
- Meenutused ETV ja ER jalgpallimatshilt

Ühinemisele ei ole alternatiivi

Öeldakse, et kõige vastikum on teadmine, et teadmist ei ole. Mina ei tea, millal ühinemine täpselt toimub, tunnen, et see teadmatuse pidurdab tänä ETV ja ER-i arengut ja olen veendunud, et ühinemisele ei ole alternatiivi.

**Margus Allikmaa,
Eesti Raadio juhatuse esimees**

Ühinemise aluseks olev rahvusringhäälingu seaduse eelnõu on kultuuriministri laual. Valitsuse tööplaani järgi pidi kultuuriminister eelmisel kuul eelnõu esitama valitsuse istungile, kuid enne valitsuse istungit peab dokumendi läbi vaatama ja heaks kiitma ka justiitsministeerium. Nemad aga saavad seda teha alles siis, kui kultuuriministeerium on eelnõu neile ametlikult kooskõlastamiseks saanud.

Võib arvata, et teatud viivitust ja segadust tekitas Eestit külastanud EBU (European Broadcasting Union) jurist, härra Rumphorst. Ta analüüsis meie eelnõu teksti ja tegi sinna mitu parandusettepanekut. Seda juba teist korda - mõni aasta tagasi oli esimene katse, kui ta üritas välja pakkuda killukesi oma loodud näidisseadusest. Aga esmapilgul suurepärase dokumendi häda

on, et see ei arvesta kohalikke olusid ja juba olemasolevaid seadusi.

Selle teadmise pinnalt saab teha esimese oletuse või pigem prognoosi: ükskõik kumb eelnõu, kas meie töögrupi kirjutatu või härra Rumphorsti ettepanekutega rikastatu, lähapäevil justiitsministeeriumisse saata, ei tule see sealt ikkagi enne kuud tagasi. Olen veendunud, et eelnõu rändab kahe ministeeriumi vahet vähemalt kaks kuni kolm korda.

Kuhu on koer maetud?

Järgmisena peaks meie ühendamise seadust hakkama menetlema Riigikogu. Kui jaanuaris menetleb seda Riigikogu kultuurikomisjon, võib juhtuda, et eelnõu esimene saalis lugemine toimub veebruaris. Seejärel saavad kõik fraktsioonid, komisjonid ja üksikliikmed esitada oma parandusettepanekuid. Teisele lugemisele jõuab eelnõu märtsis ja karta on, et sinna see ka mõneks ajaks takerdub. Põhjuseid on mitu, aga nendest hiljem.

Esialgu võiks mõelda, mis juhtub siis, kui eelnõu läbib teise ja kolmanda lugemise suuremate takistusteta ning Riigikogu

järg lk. 2

Eesti Televisioon läheb detsembris Maarjakülla

Eesti Televisioon läheb ka sel aastal enne jõule vaatama oma sõpru Maarja külast. Tänavune väljasõit toimub 8. detsembril kell 9.00 Faehlmanni maja eest.

Kultuurisaadete programmitellijä Gerda Kordemetsa sõnul tuleb pikk päev, sest külarahvas kavatses meid seekord talgu korras ka tööle rakendada. "Pärast pakub programmidirektor jõululõunat, mis kasvab sujuvalt üle meeolukaks jõulutagasi-sõiduks ning varahommikuni vältavaks töökoosolekuks ETV ruumides," rääkis Kordemets ja lisas, et kõik eelmisel aastal osalenud veteranid on muidugi iseäranis teretulnud - see oli vast üks lõbus reisiselekskond!

Kõik, kes vähegi aega ja tahtmist leiavad, on oodatud! Andke endast teada Ester Mägile (ester.magi@etv.ee). Tema kätte koguneb tänavu ka kingiraha - ikka täpselt nii palju, kui kellegi rahakott jõulu eel välja kannab. Raha hakkab kogunema juba kohe...

Sel aastal pole meil veel ka kingiideed. Mäletatavasti kinkisime möödunud aastal kodukinokeskuse ja valiku ETV videosid-DVD-sid. Seda kogu saame sel aastal muidugi täiendada, aga mis võiks olla see, mis ei tuleks firma, vaid meie kõigi poolt?

Eesti Raadio toetab Pelgulinna sünnitusmaja

Pühapäeval, 27. novembril kell 18.00 toimub Tallinnas Kaarli kirikus Eesti Raadio ja Jazzkaare ühine traditsiooniline heategevuskontsert 'Aita alustada elu!'. Ka seekord läheb kontserdi tulu Tallinna Pelgulinna Sünnitusmaja toetuseks.

Kontserdil kõlavad Olav Ehala laulud filmidest ja etendustest, aga on ka palju teisi Ehala laste- ja jõululaule. Esinevad näitlejad Hele Kõre, Evelin Pang, Maria Soomets, Andero Ermel, Mart Toome, Priit Võigemast, Karol Kuntsel ning Eesti Raadio laululapsed Kadri Hundi juhatusel.

Heategevuskontsert Tallinna Pelgulinna sünnitusmaja toetuseks toimub kuuendat korda.

algus lk. 1

võtab seaduse vastu hiljemalt mais või juunis. Sellise õnne korral algab tegelik ühinemine ehk eelarvete ja varade liitmine jaanuarist 2007. Teisisõnu - ETV ja ER kui juriidilised organisatsioonid likvideeritakse ja tööd alustab Eesti Rahvusringhääling samaaegselt Riigikogu uue koosseisu valimisega.

Siia on ka üks koer maetud. Teatavasti toob Riigikogu uus koosseis kaasa muutused ringhäälingunõukogu koosseisus ja selle teadmise valguses oleks ebapraktiline ainult pooleks aastaks ehk 2006. aasta lõpuks ja 2007. aasta esimeseks kvartaliks valida ajutist ringhäälingunõukogu. Aga just seda näeb ette praegune eelnõu. Muidugi on väike võimalus, et Riigikogu lepib olukorraga ja pikendab tänase ringhäälingunõukogu mandaati kuni uue Riigikogu koosseisu selgumiseni.

Võtmeküsimuseks on seejuures Rahvusringhäälingule juhatuse valimine. Kas lasta seda teha olemasoleval ringhäälingunõukogul või oleks parem eelnevalt seda nõukogu muuta? Isiklikult arvan, et teise variandi tõenäosus on oluliselt suurem ja ERR-i moodustamine ehk juriidiline ühinemine algab pärast 2007. aasta Riigikogu valimisi.

Rahastamine ja uus maja

Nagu eelnevalt kirjutasin, tuleb arvestada ka võimalusega, et meie eelnõu toppab teisel lugemisel. Peamine ja väga oluline põhjus on rahastamise küsimus. Mäletame, et kahe organisatsiooni ühendamise eelduseks on ühine maja ja selle kaas- aegne sisustus, mis kokku maksab uskumatult palju. Eriti palju maksab see veel siis, kui keegi ei suuda meie fantaasiad ohjata ehk ETV ja ER püüavad teineteist unistustega üle trumbata. Minu hinnangul see siiani natukene selle järele lõhnab.

Fantaasialendu ei saa pidurdada ka ringhäälingunõukogu, küll aga saab seda teha üks ja ühine ning ühinemise eest tegelikult vastutav juhatus. See selleks, raha on võrreldes tänasega ikkagi juurde vaja ja kardetavasti ei suuda kultuuriministeerium oma eelarvest sellist summat leida.

Vajaminev summa ei ole väga suur, aga küsimus võib takerduda selle summa konsensuslikku leidmisse. Kõige naljakam on, et ehitamise ja tehnika soetamist toetav raha tuleb leida alles alates 2008. aasta eelarvest ehk üks Riigikogu koosseis peab võtma kohustusi ja järgmise riigikogu nimetatud valitsus peab hakkama neid kohustusi täitma. Selle sammu astumine nõuab väga suurt, koalitsiooni piiridest

väljuvat poliitilist üksmeelt.

Ainus lootus on, et meie pakutav rahastamisskeem, mida võiks uue maja ehitamiseks, uue tehnika ning tehnoloogiaga sisustamiseks kasutada, leiab üksmeelse heakskiidu nii poliitikute kui ka raadio- ja telerahva poolt. Miks? Sest see on nii lihtne, läbipaistev, täiesti toimiv ja pikas perspektiivis ka odav.

Skeem ise oleks järgmine: ETV ja ER-i tänastel kinnistutel on erakordselt suur turuväärtus. Parem ehk perspektiivsem osa kesklinna suurtest kruntidest on praegu-seks müüdud, nõudlus aga jätkuvalt kõrge. EL-i vanade liikmesriikide investorid on uute liikmete kinnisvara suhtes ilmutanud erakordset huvi ja see annab lootust, et meie kahe kinnistu müümisel on võimalik teenida arvestatav summa.

Oletame, et see summa oleks tänase päeva seisuga vähemalt 350 miljonit krooni. Nüüd tuleks teha esimene otsus: kõik olemas-olevad hooned ja maad müüakse ning saadud raha investeeritakse uude tehnikasse. Väga positiivne on sel juhul, et me ei pea võtma laenu ja korraga on võimalik soetada kogu vajaminev tehnika. Aga peaksime nõustuma, et tehnikat ei osteta suurema summa eest kui majade müügist tegelikult saadakse. Vastasel korral tuleks jälle alustada laenamist.

Uue maja ehitamine on veelgi lihtsam. Meil on olemas kvaliteetne ruumiprogramm, mis küll minu hinnangul sisaldab veel ilusaid eised unistusi, aga selle programmi alusel on võimalik kuulutada välja konkurss meie kõige sobilikuma kinnisvaraarendaja ehk sisuliselt ehitaja leidmiseks. Konkursile pääsevad ainult need, kes pakuvad meile sobivat ehk müravaba, kesklinnalähedast, miljöölt sobivat jne asukohta. Ka peab ruumiprogrammist lähtuv arhitektuur ning majasisene logistika vastama meie ootustele.

Kui need tingimused on täidetud, huvitab meid ainult üks number ehk kui palju peame igal aastal maksma, et maja järelmaksuga, näiteks kahekümne aasta jooksul, arendajalt välja osta.

Näitlik arvutus

Teeme ka ühe näitliku arvutuse: oletame, et uue maja ehitamine maksab väga palju ning koos arendaja soovitud kasumi, maa maksumuse, arendaja poolt ehitamiseks võetud laenu intresside ja muude kuludega kokku on vaja ligi 700 miljonit krooni.

See oleks siis kahekümne aasta jooksul tehtavate maksete kogusumma. Ühe aasta makseks teeks see siiski ainult 35 miljonit krooni ehk võrreldes olemasoleva eelarvega on raha juurde vaja ainult 10 protsenti. Uus maja oleks valmis ja eelnevast mäletame,

et tehnikaga sisustamiseks on meil täiendavalt kasutada veel ligi 350 miljonit krooni. On ju lihtne?

Veel lihtsamaks läheks, kui riik annaks ehituseks sobiva krundi ja me ei peaks hakkama arendajalt koos majaga ka maad välja ostma. Nagu eelnevalt vihjatud, võiksime ruumiprogrammi kriitiliselt üle vaadata ja sealt veel mõned helesinised unistused välja võtta. Iga-aastane makse väheneks kohe mõne miljoni võrra. Riigilt tasuta maa saamiseni ma eriti ei usu, aga ühiselt ruumiprogrammi vähendamise võimalusse pole lootust kaotanud. Meil pole lihtsalt alternatiivi.

Uut tehnikat tuleb osta sadade miljonite eest ja selleks peab olemasolevad kinnistud müüma. Neid saab müüa, kui teame, et uus maja juba kerkib. Uus maja kerkib siis, kui valitsus leiab meie iga-aastasest eelarvesse ehk nõ baasi juurde ligi 30 - 35 miljonit krooni. Mida väiksemaks selle numbri saame, seda suurem on tõenäosus, et valitsus selle raha leiab. Muidu lakkab avalik-õiguslik ringhääling tehnilistel põhjustel olemast.

On ka teisi võimalusi: riik eraldab korraga kogu maja ehituseks vajamineva raha; riik garanteerib meile suure laenu; riik eraldab kogu vajamineva raha viie aasta jooksul jne. Kõik need lahendused nõuavad 35 miljoni leidmisest veel suuremat poliitilist tahet. Olgu valik milline tahes, see tuleb teha hiljemalt rahvusringhäälingu seaduse teise lugemise ajal. Varem oleks parem, aga see ei tooks tegelikku ühinemist sugugi lähemale.

See kõik ei tähenda, et praegu võib käed süles istuda ja oodata. Uue maja ruumiprogramm tuleb veel kord kriitiliselt läbi vaadata ja jõuda mahuni, mida me ka sisuliselt täita suudame. Tegelikult tuleks juba täna olemasoleva, parem juba korrigeeritud ruumiprogrammi alusel välja kuulutada konkurss kinnisvaraarendaja leidmiseks ning ehitus käima lasta. Siis toimuks juriidiline (ühine juhatus - juuni 2007) ja praktiline (kolime ühte majja - juuni 2008) ühinemine peaaegu üheaegselt.

Kaasoleval artiklil on üks oluline puudus, siin ei käsitleta probleeme, mis tulenevad meie jooksvast eelarvest. Ka sinna tuleb raha ja võimalusi mingi nipiga juurde saada, aga sellest võiks järgmise artikli kirjutada. Kui tellitakse.

Seletuskiri meeleheite ja lootuse vahel

Ilmar Raag seletab oma mineku põhjuseid ja soovib Ainar Ruussaart

Minult on palju küsitud, miks ma ei soovi jätkata ETV juhina? Püüan vastata. Tahaksin sülitada kaevu, kust parajasti joon. Vesi on kibedaks muutunud. Aga see kaev ei ole Eesti Televisioon. See on Eesti riigi iseolemise kultuuri poliitika. Hoolimata ilmselgest idealismist, on mulle alati meeldinud Eesti riigi teoreetiline võimalus olla vaimult suur.

Selle võimaluse eelduseks on tugev identiteet, mis kindlasti sisaldab ka selliseid kultuuridealistlikke väärtusi, mida iial ei järgita. Taoline kultuur või identiteet tugineb iseolemise tekstidele ja sümbolitele. Need tekstid tekivad nii rahvasuus kui ka teadlikult. Just see viimane on minu jaoks Eesti Televisioon olemasolu mõte.

ETV-l oleks teoreetiline potentsiaal olla Eesti vaimse maailma kujundamise üheks kõige tõhusamaks vahendiks. Ometi on riigi suhtumine oma televisiooni olnud umbes sama jõuetu, kui viimasele sõjale sobilikku sümboli püstitamise.

Iseenesest on ju naeruväärne, et Teise maailmasõja tähendusele hakatakse reageerima leppimisteemaliste mälestusmärkidega alles siis, kui pronksõduri ja SS mundri ümber asjad liiga tuliseks lähevad. See kõik sai võimalikuks ainult seetõttu, et eelneva 10-14 aasta jooksul ei suudetud tekitada jääva väärtusega sümboleid, mis oleksid kinnistanud teatud kultuuri edasikandvad tekstid.

Eesti riigiks olemine on tunduvalt kallim, kui lihtsalt äraelamine näiteks rootsi või saksa provintsinä. Mulle tundub, et Eesti riik on käitunud skisofreenikuna, kes samm-sammult mängib ühe tuntud kasiinosõltlase eeskujul iseolemise ideed unustusse. Mitte tahtlikult, aga kuna rahaliste eesmärkide ja kultuuri mõjude vahel ei ole üheselt mõõdetavat seost, siis kesken- dutakse sellele, mida osatakse mõta.

Perspektiivitunde puudumine

Mulle on vastuvõetamatu idee, et rahvusringhäälingu ainus mõte on poliitike tasakaalustatud kajastamine uudistes. Aga just selles kontekstis on tehtud enamus ringhäälingu teemalisi otsuseid. Oleks see minu teha, lõpetaks ma homsest üleüldse poliitike näitamise. Ühiskondlikel teemadel võiksid sõna saada ainult valitsusvälised organisatsioonid ja mittetulundusühingud. Ja sedagi vaid tingimusel, et nad ei püri võimule, vaid edendavad ainult oma nägemusi paremast

FOTO: KARIN LEEOMET

Ilmar Raagi meelest oleks ETV teoreetiline potentsiaal olla Eesti vaimse maailma kujundamise üheks kõige tõhusamaks vahendiks.

ühiskonnast. See väide sai nüüd küll naiivne, aga lisaksin, et Eesti tuleviku jaoks on Mõmmi ja aabits, Buratino ja Önne 13 sotsiaalsed teemad ilmselt tähtsamad, kui praegused valimisstudiod.

Minu meeleheite saab alguse perspektiivitunde puudusest. Hoolimata mõnest võidust viimaste aastate jooksul, terendab praegu võitluse lõpus kaotus, kui kohe oma suhtumist ei muudeta. Mina võtsin selle ameti vastu selleks, et hakata ellu viima Riigikogus heaks kiidetud arengukava. Mäletatavasti sülitas Riigikogu sinna kaevu kõigepealt ja täna löövad nad kõik silmad maha, kui küsida, mis on saanud kümnest arengukavade, mida riigikogu on menetlenud.

Nii tollane arengukava, kui ka hilisemad rahvusringhäälingu moodustamise tarbeks tehtud uuringud on näidanud peamiselt aga seda, et kui rahvusringhäälingul ei ole ühiskonnas piisaval hulgal kandepinda, siis ei pruugiks riigil üldse selle peale raha raisata. Minu hinnangul toimub järgneva 10 aasta jooksul üheaegselt nii meediatehniline, kui ka meediatarbija käitumise revolutsioon, mille tulemusena muutuks ETV tänasel kujul nii marginaalseks, et sellisena ole tal mõtet. Samas jääb aga alles vajadus ühiskonna identiteeti (meeskonda, brändi jne) toetava sisekommunikatsiooni järele. Miks ma nii arvan?

1) Nõrk ja jäik finantseerimine

tegeliku turu dünaamika kontekstis Kas ETV tahab või mitte, me tegutseme turul, kus oleme konkureerimas kõikide teistega talentide ja ideede pärast.

Praegune reklaamiturug kasvab keskmiselt kaks korda kiiremini, kui ETV tulu, kuid juba õige pea käivituvad Elionil, Starmanil, Leviral ja teistel tasulised programmid, mille tulubaasi kasv on kogu Euroopas juba umbes kolm korda suurem, kui avalike televisioonide sissetulek.

Tulemuseks on see, et rikkamad firmad ostavad ära kõik parimad õigused ja parimad inimesed, aga kasutavad neid teisel viisil, kui rahvustelevisioon seda oleks teinud. Open Society Institut avaldas just oma uuringu Euroopa teleprogrammide, kus jõuti järeldusele, et hoolimata kanalite arvu tõusmisest 4000le, on programmide mitmekesisus ja keerukus langenud.

Samuti Euroopa näidete eeskujul võib arvata, et kasutades praeguse PBK sarnaseid meetodeid, mis võimaldavad naaberriigist meile teleprogramme teha ja samas mitte järgida kohalikke seadusi, ilmselt suureneb oluliselt mitte-eesti meediasisu hulk Eestis. See ei pruugigi iseenesest halba tähendada, aga samaaegselt nõrgenevad kultuuriliselt meie identiteedi alustekstid, sest konkureerivad sümboleid saab palju ja meie oma vaimse konkurentsivõime eest ei hoolitse.

algus lk. 3

Kui ühel firmal on turul oma konkurentidega võrreldes stagneerunud ja väiksem tulubaas, millele firmal enda tegevusel ei ole mingit mõju, siis küsin, millele see firma võib loota? Väga kitsale spetsialiseerumisele? Just sellisesse olukorda jõuab ETV umbes kolme aasta pärast. Turu rahalise massi suurenedes muutub ka kasvõi telelavastuste tegemine kallimaks kui täna. ETV kriitiline mass ühiskonnas paratamatult väheneb.

2) Moraalselt vananenud struktuur konsolideeruva meediaturul

Arvestades meediatarbija skoonna fragmenteerumist vastavalt erinevate meediaväljundite arvu kasvamisega, on juba praeguseks selge, et elektroonilise meedia tulevik kuulub kas lõdvemate või tugevamate sidemetega integreeritud gruppidele, kus ühe juhtimise raames optimeeritakse meediasisu pakkumist vastavalt erinevate väljundite (kanalite) võimalustele. Arvan, et tänases Eestis on kõige tugevama positsioonil TeleSonera, sest võitjaks osutub see, kes kontrollib juurdepääsu tarbijale. Meenutagem siinkohal kasvõi Eesti toidu käekäiku suurtes ostukeskustes.

3) Investeeringute puudumine ajal, mil toimub oluline tarbijate harjumuste muutumine uute tehnoloogiate tulekuga

Teiste maade kogemus kinnitab, mille märke oli näha juba Tartu Ülikooli tehtud MIMAME uuringus. Meediatarbija jaoks ei ole viie aasta pärast tänasel lineaarsel televisioonil kindlasti seda positsiooni, mis täna. Soovime seda või mitte, aga erameedia suurema massiga tekitatud standardite mõjul nähakse nii meil, kui mujal Euroopas traditsioonilist televisiooni, kui peamiselt meelelahutuse allikat. Informatsiooni otsitakse mujalt.

ETV-i ei ole täna näha investeeringuid, et piisava kiirusega ennast moderniseerida ja minna informatsiooni pakkuma sinna, kust tarbija seda otsima läheb. Kõige tüüpilisemaks näiteks on olnud digitaliseerimine, mille puhul on nõutud, et hakkaksime tegema kulutusi, aga ei ole ette nähtud, kust tulevad tulud.

4) Kinnisvara küsimus on lahendamata

Lähima viie aasta jooksul peab lahendama küsimuse, mida teha meie kinnisvaraga. Igal juhul tuleb midagi teha amortiseerunud vana hoonega. Poliitikut kardavad seda kui tuld, sest keegi enam ei usugi, et üht kinnisvara küsimust on võimalik ausalt lahendada.

Sellise pessimistliku nägemuse kohaselt pean vastama küsimusele: kas mul on üldse mingit moraalset õigust vastutada organisatsiooni eest, mille tuleviku ma ei oska positiivseks muuta. Ühest küljest on see reeturlik arvamus, ent teisest küljest osutub iga ETV juht tankistiks, kui ta ei püüa neid gordoni sõlmi lahti raiuda. Mul ei ole õigust teha nägu, et kõik on korras. Leian õigustust mõttest, et väljaspool seda ametit jään tegelikult tegema täpselt seda sama, mida ennegi. Ma ainult ei vastuta enam organisatsiooni eest, mille meie riik on praegu aeglasele marginaliseerumisele mõistnud.

Mina oleksin valmis jätkama poole väiksema palgaga, siis kui ETV eelarve oleks vähemalt pool Sloveenia televisiooni eelarvest. Kahe miljoni elanikuga Sloveenia avaliku televisiooni eelarve on umbes üks miljard krooni. Mõnan, et see viimane lõik on ülbe. Aga meenutades, et ma ei võtnud filmi 'August 1991' lavastamise eest töötasu, arvan, et peaksin oma lubadusest kinni küll.

Minu õpetajad

Veidi paradoksaalselt, minu pessimismi kiuste, austan seda enam inimesi, kellega koos sai viimasel neljal aastal ETV otsuseid tehtud. ETV muudab inimesi ja seal töötamine on südametunnistuse kooliks. Seepärast pean mainima ka oma õpetajaid.

See, et ETV viimase kolme aasta majandustulemus on olnud positiivne, et ole olnud minu erakordse töö tulemus. Juhatuses esimehena olen ma kuuletunud kõigepealt Jaanus Kõusaare ja siis Anneli Turkini finantsjuhtimise otsustele. See on olnud mõnikord raske, sest nad on ajanud väga konservatiivset poliitikat majas, kus pulbitseb kontrollimatu looming.

Teisalt olen tundnud ennast ka maskotina, kes täitiski tervema mõistusega Jaanuse ja Anneli juhtnööre. Samal ajal, nägin, et ka nemad muutusid. Eriti Anneli Turkin kasvas inimesena rohkem, kui meie maja loomingulised inimesed oskaksid veel praegugi arvata. Arvan, et mitte keegi ei tunne ETV tegelikku seisust nii hästi kui Anneli.

Edasi - Tarmo Krimm kehastas teleprofessionaalide tervet mõistust ja tehnoloogilist visionäärlust meie juhatuses. Omal moel on ETV praegune strateegiline visioon koostatud endiselt selle juhtkonna poolt, kuhu kuulusid Tarmo Krimm ja Jaanus Kõusaar. Nii ei ole minu jaoks üllatus, et Tarmo on palgatud tegema Euroopa Ringhäälingu Liidu rahvusvahelisi projekte ja Jaanus on Inglismaal. See on nende tõeline tase. Juhani Paadam kehastas selles juhatuses ajaloolist järjepidevust, mis silus omal diplomaatilisel moel nii mõnegi liigest

kärsitusest sündiva otsuse. Juhatuses, kus tema vastas istus kolm nooremat ja kohati radikaalsemat meest, oli Juhani kohalolek kindlasti vajalik.

Lõpuks Ainar Ruusaa, kelle leidmine programmijuhiks ei olnud kerge. Nii spetsiifilist valdkonda võivad Eestis juhtida üleüldse ühe käe näppudel üles loetletavad nimed. Ainarile oli tol ajal ettepaneku teinud ka üks eesti päevaleht ja ETV palgapakkumine oli selgelt väiksem. Meie pakutud töötasu oli väiksem ka kui tema eelmine palk.

Seda hinnatavam oli Ainari entusiasm. Meie kokkulepe sisaldas ainult ühte lisapunkti. Ainar tahtis igal juhul jääda ka ise ajakirjanikuks. Mulle see väga sobis, sest arvan, et juhid peaksid olema pidevalt oma töötajatega samal tasandil. Samas tõi Ainari tulek, lisaks ajakirjaniku sotsiaalsele närville veel midagi olulist - pigem erasektorile omane otsekohese töökultuuri. Kuna ma ei ole iial ise ajakirjandust õppinud, siis võin nüüd Ainarit oma õpetajaks pidada. Koos Anneli Turkiniga on just nemad viimase aasta jooksul tegelikult ETV-d juhtinud, samal ajal kui mina tegelesin akadeemiliselt huvitavate ja reaalpoliitiliselt juba prügikasti visatud projektidega ETV ja ER ühendamisest.

Ma loodan, et Ainarist saab uus ETV juht, sest ilmselt on temas veel rohkem seda idealismi, millega jätkata võitlust, mille õnnelikkus lõppu mina enam ei usu. Aga ma mõnan, et võib-olla vajab ETV lihtsalt ümbermõtestamist, sest isegi kui ETV-d ei ole piisavalt finantseeritud tema praeguste ülesannete jaoks, on see eelarve siiski piisavalt paljugi muu jaoks.

ETV juhtimise tegelik lahendus ei peitu siiski mitte uue juhi isikus, vaid riigi tahtes oma strateegilist kultuuripoliitikat veidigi parandada. Praegune valitsus on meile pakkumas eelarvet, mis töötab rasket aastat ja milles puudub igasugune visioon kasvõi lähima viie aasta perspektiivis. Tulemas on üks neist aastatest, kus Eesti rahvuslik infoväli nõrgeneb.

Ma väga ei taha suhelda valitsustega, kes alahindavad kultuuridimensiooni tähtsust üldiste ühiskondlike ja majandusväärtuste kujunemisel. Ma pigem jätan valitsusväliste organisatsioonide tasandil selle kultuurilise Eesti eest võitlemist, mida ma oma koduks tahan pidada.

Kas Eesti Raadio programmidel läheb hästi?

Programmijuhi Sulev Valneri hinnangul sobib raadio edukuse mõõdupuuks ühiskondlik mõju

Et vastata, kas ja kui hästi meil praegu läheb, tuleb kõigepealt kokku leppida, millega me edu mõõdame.

Ma ei väsi näiteks imestamast, kui kaua võib tuimalt korrata iga nädal kõigis lehtedes telesaadete vaadatavuse esikümmit. Justkui tuleks sealt välja kogu töde telesaadete ja telekanalite hindamiseks. Tuleb või?

Kuulajate arv on raadiote kindlasti tähtis, aga ei saa ilmselt olla ainuke mõõdupuu avaliku ringhäälingu hindamisel. Ainult kuulajate arvu järgi saadete ja tervete programmide heaks või halvaks hindamine on ju lihtsalt liiga primitiivne. Meie kui Eesti Raadio jaoks on mõned muud asjad ka kindlasti vähemalt sama tähtsad kui reiting.

Meie eesmärgiks sobib pigem mõju, olulise positiivse ühiskondliku mõju saavutamine. Et seda saavutada, peab meil tööpoolest olema ka piisavalt palju kuulajaid, aga ennekõike peab olema oluline sõnum, mida kuulajani viia.

Raadio ilma kuulajateta on mõttetu, aga üsna sama mõttetu ehk kasuliku mõjuta on ühiskonna seisukohalt vaadates mõni päris kuulatav, aga sisutu tümpsuraadio. Vähemasti pole seda mõtet teha maksumaksja raha eest avalik-õigusliku programmina.

Vikerraadiol läheb hästi

Lisaks sellele, et Vikerraadio on kuulatavuses Eesti raadiomaastiku absoluutne liider, suudab ta sel aastal üha rohkem olla taas ka raadiokanal number üks ühiskonnale olulistest asjadest rääkimisel. Olgu siis tegu kõige mahukama ja sisukama programmiga kohalike valimiste kajastamisega (Piirist piirini) või taas tunnustust pälvinud ülekannetega kergejõustiku MM-ilt.

Seni suhteliselt nõrgemat pärastlõunast võõndit tundub päris hästi tugevdavat uus saade Kolmest kuueni. Ning üks väike, aga tähelepanev uus märk - hommiku-programmi tegijate ringi on tõsiselt elavdanud Vahur Kersna lisandumine. Ja muidugi sõltub sellise jaama edu suuresti programmi selgroost - uudistest. Need aga lähevad ju aina paremaks. Nii et minu meelest pole küll Vikerraadios midagi lähiajal pea peale vaja keerata.

Uuenenud R2 võib hinnata kaheti

Ühest küljest on tõsi, et viimased EMORI uuringunumbrid näitasid R2 kuulajas-

konna märgatavat langust. Ehkki me kõik prognoosisime suuri muutusi kavandades, et koos sellega võib (esialgu) kuulajate arv langeda, olid tulemused esimese kaheksa kuu järel ikkagi valusad. Mõistus küll ütleb, et see langus oli loomulik ja isegi paratamatu, aga emotsionaalselt on seis ikkagi raske.

Samas tuleb rõhutada, et räägime jaamast, mis uue juhi käe all on tõesti vaid pisut üle poole aasta teinud uut, muutunud programmi ja seda senisest kitsamale sihtrühmale. Arvan, et mistahes lõplikeks hinnanguteks on veel liiga vara. Tuleb anda aega Heidy Purgale ja tema meeskonnale, et nad saaks seni veel logisevad kohad (mida kahtlemata on) tugevamaks teha ja oma kanali näo lõplikult välja kujundada.

Teisalt oleme saanud ka päris palju positiivset tagasisidet R2 muutuse sisu kohta. Paljud ütlevad, et see on nüüd lõpuks selline noorteraadio, mida ka pisut intelligentsema maitsega inimesel sobib kuulata. Postimehe Arteri hindamistabelis said R2 hommikusaate tegijad teiste raadiote äratajatega võrreldes kindla esikoha.

On märke, et maine ja sisukuse poolest oleme astunud uue R2-ga sammu edasi. Võime nüüd päris julgesti välja reklaamida - R2 on kõige sisukam noorteraadio Eestis. Ja see pole sugugi vähem tähtis kui reiting. Aga ka hea reitingu nimel tuleb kahtlemata edasi võidelda.

Stabiilne Klassikaraadio

Klassikaraadio on olnud sel aastal taas väga sisukas, eriti aga paistis ta värskest silma tõelise liidrina Arvo Pärdi juubeli kajastamisega. Iga kuu toob uudiseid olulistest ettevõtmistest.

Samas tunnistan, et oleksin lootnud selle sisukuse pinnalt hoopis märgatavamalt Klassikaraadio kuulatavuse numbrite kasvu. Loomulikult on selle jaama hindamisel kuulatavusest olulisemaid näitajaid, aga siiski oleks tore, kui see suur töö, mida iga päev tehakse, leiaks ka natuke rohkem kuulajaid. Muidu võib küsida, et kas programmi mõju on ikka piisav, kui tehakse küll väga sisukat programmi, aga vähestele kuulajatele.

Ikka sama tugev R4

Nagu uuringud näitavad, on R4 ikka kindel liider kõigi Eesti venekeelsete raadiojaamade seas. Ei ole minuni jõudnud ka

FOTO: ÜLO JOSING

Sulev Valneri sõnul on Eesti Raadio järgmise aasta suurim eesmärk uue põlvkonna heade raadioajakirjanike eetrisse toomine.

mingit olulist kriitikat programmi sisu kohta. Ju siis läksid Mary Velmeti tänavused üsna suured ümberkorraldused saadete ja saatejuhtide osas taas täppi.

Ja taas tundub olevat nii - nagu ka Vikerraadio puhul eestikeelsete kuulajate seas - et meie laiuskraadi põhjamaised inimesed tahavad siiski kuulata sisukat ja tugeva sõnalise osaga raadiojaama, mitte ainult muusikat.

Kokkuvõttes arvan, et meie raadiokanalitel pole rahvusringhäälingu 80. juubeliaasta künnisel häda midagi. Praegu ei paista suurt vajadust hakata midagi revolutsiooniliselt reformima, küll võib loomulikult näha igal pool võimalusi pidevaks sisuliseks arenguks, et olla Eesti ajakirjandusmaastikul mitte ainult teiste tõstetud probleemide käsitleja, vaid üha rohkem ka ise see, kes olulisi teemasid püstitab.

Järgmise aasta suurim eesmärk Eesti Raadios võikski olla uue põlvkonna heade raadioajakirjanike esiletõusu soodustamine. Selleks on kavas käivitada ühe uue algatusena olemuslugude projekt, mis peaks andma meile igas kuus vähemalt ühe sellise originaalse raadiodokumentaalsaate, millel on eeldusi kujuneda (meedia)sündmuseks.

Võimu ja vaimu küüsis

Majandusliku surve ning poliitilise ja avalikkuse tähelepanu all olevad ETV ja Eesti Raadio saavad vastulöögi anda vaid üha rohkem koostööd tehes. See on 2006. aasta meie tegevuste üks suur eesmärk, kirjutab programmijuht Ainar Ruusaaar.

Teame, et võimu ja vaimu ühendamine, olgu see siis kaasaegse organisatsiooni kujundamisel või vaadatava, sisuka ja samal ajal ka konkurentsivõimelise programmi tootmisel on väga keeruline ülesanne. See on sama keeruline, nagu aja ja ruumi ühendamine, millega - viidates Juhani Paadami sõnadele - on seni hakkama saanud vaid üks inimene. Nimelt seersant Sidorov, kes käskis oma jaol kaevata "sellest kasest kuni lõunani"...

Pealtnäha on Eestis ju võimu ja vaimuga justkui kõik korras. Demokraatia toimib. Reformid on mõneti õnnestunud, mõneti mitte, aga kollapsit pole olnud. Euroopa Liidu miljardikroonise suhkru-rahvid suudab Eesti riik mangleva kerglusega ära maksta. Palju kergemini, kui rahvusriinghäälingule 19 miljonit lisakrooni eraldada. Ministrite lausahtlid on täis erinevate visionääride koostatud arvukaid arengukavasid kuni aastani 2025. Inimesed on grupitööd teinud, metsas ajusid ragistanud, A4 ilusasti kokku köitnud ning vaimsetele võimumeestele saatnud. Tegelikult sageli lootmatagi, et need arengukavad täitmisele pööratakse.

Eesti on maailma ajakirjandusvabaduse pingereas kõrgel kohal ja ETV-I ning Eesti Raadiol on siin kahtlemata olnud suur roll. Oleme uhked, et uuringud näitavad AK-d jätkuvalt usaldusväärseks, aga ETV ja Eesti Raadio ei ole suutnud siiski muuta üldist suhtumist Eesti ajakirjandusse. Miks siis ikkagi on nii, et kõik siseriiklikud uuringud näitavad juba aastaid, et sedasama vaba ajakirjandust usaldatakse sama vähe, kui riigikogu. Politoloogid, kes töid käbele „tädi Maali“ ja „teise Eesti“, nimetavad seda võimu võõrandumiseks rahvast. Tegelikult on see vaimu võõrandumine võimust, mis rohkem või vähem on probleemiks seadusandliku võimu, täitevvõimu ja ka neljanda võimu jaoks. Ma üldse ei imesta, miks inimesed ei usalda poliitikuid ja ei usalda ajakirjandust. Ja mul on selle tõestuseks suurepärase näide lõppenud suvest.

Eliit on infonäljas

Suvel oli ühe kommertskanali eetris menukas meelelahutusosaade „Suve-reporter“, mida mõned televaatajad pidasid ekslikult uudistesasaateks.

Tookord võimul olnud politseijuhi kirj Hummerite vastu oli päevakajalisuse

kaotanud, kui lahvas uus skandaal - mäletate küll selle hea poja ilusat tegu viia vanemad politsei maasturiga Saaremaale sanatooriumisse. Võim andis talle selleks võimaluse, aga ikkagi oli see üks pealtnäha süütu, kuid tegelikult näotu lugu, millest ajakirjandus mõnuga üle käis. Nende hulgas end ekslikult ajakirjanikuks nimetav Peeter Vösa, kes „Suve-reporteris“ Hummeri koos prostituudiga politseimaja hoovi ajas ja politseijuhti Hummeri ja tüdrukuga tasuta söitma keelitas, samal ajal kui tüdruk suures plaanis maasturi käigukangi hellitas ja nõndanimetatud uudistelõigu lõppedes paljalt mullivanni vupsas. Korduvalt käinestusmaja viidud reporter Vösa teeb koos liitsidega kriitilist lugu politseist. Tule taevas appi!

Selles mõttes ei ole meil vaja pingutada, et eristuda. Küll on meil vaja aga vaatajatkuulajat kasvatades ta normaalsete saadete juurde kättpidi tagasi tuua. Raul Rebane on öelnud, et Eesti eliit on juba aastaid infonäljas. Muide, olen temaga täiesti nõus. Avalikku infot on üha rohkem, aga ajakirjandus, kes peaks ennast sellest infohulgast läbi närima, olulisema välja valima ja selle lahtiseletatult ja tasakaalustatult inimesteni viima, ei tule oma ülesandega enam toime. Aeg, mil president vajas hommikust ajalehte selleks, et teada saada, mis riigis toimub, et siis otsuseid langetada, näib olevat pöördumatult möödunud. Ehk siis see väike kõhn koer on ka justkui Eesti eliit. Tal pole õieti süüa ega juua. Ja mis tast niimoodi saab? Rahvuslik infonäljahäda on käes, sest isegi otsustajad ja vastutajad ei oska enam vastata küsimusele, kas valime meie või valitakse meid. Politoloog Anu Tootsi sõnul tuleb Eesti ajakirjandus küll enam-vähem toime demokraatia valvekoera rolliga, kuid on minetanud täielikult demokraatia advokaadi rolli. Ehk siis ajakirjandus ei esita kuigi tihti küsimust, kas see, millest me räägime, on ka tegelikult oluline, või me ainult arvame, et see on oluline. Ja olemegi jõudnud sinna, et üha rohkem inimesi kahtlevad, kas minna valima, kuna nad ei näe võimu kõrval vaimsust.

Meil on tegelikult tohtu võim!

Ajakirjandusel, seega ka meil, on tohtu võim. Aga nagu iga võimuga, peab seda vaimselt rakendama. Olen täiesti kindel, et just ETV ja Eesti Raadio olid vaat et ainsad meediaorganisatsioonid Eestis, kelle sihipärase tegevuse tulemusena käis viimastel valimistel hääletamas siiski peaaegu pool valimisõiguslikest elanikest. Julgen väita, et ilma meie saadeteta ja usalduseta meie vastu, oleks valimisaktiivsus

olnud alla 40 protsendi ja oleks järgmistel valimistel alla 30 protsendi. See peaks olema piisav argument kõigile neile, kes siiani kahtlevad rahvusriinghäälingu vajalikkuses. Nüüd on meie ülesanne seda meie võimu kindlustada ja selle võimu vajalikkust ka selgitada. Üldise madala usaldusvääruse taustal on seda muidugi äärmiselt raske teha.

Kui mulle helistas hiljuti ühe suure-tiraazhilise ajalehe reporter ja küsis, miks ETV ei näita lastesaateid, ehkki meil on iga jumala päev kella 17-18 multikad ja kella 19-19.30-ni - mis on väga hea vaadatavuse aeg - lastesaated. Siis sain ma aru, et järgmisel hommikul lehte avades loen ma pealkirja „ETV ei armasta lapsi“. Nii oligi ja sain aru, et olen selle reporteri ja väljaande võimu vastu võimetu. Ma võin ETV-s kutsuda inimesi „vaibale“, neid kiita, lohutada, neid trahvida, koondada, neile programmiraha anda ja seda vähendada - see võim mul on. Ka ma püüan oma vähest vaimu selle juures selge hoida. Aga võimu selgitada ühele lihtsale reporterile, kelle eluunustuseks on tabloidlehes töötades paljastada vähemalt peaministri vandenõu oma rahva vastu - sellist võimu minul ei ole.

Olen siiani optimist

Muide, kõigele vaatamata olen ma ETV ja Eesti Raadio tuleviku suhtes optimist. Nagu ma olen optimist ka Eesti tuleviku suhtes, vaatamata kohatisele maad võtvale kultuuritusele. Meil on ka 2006. ja 2007. aastal ekraanil palju toredaid ja vajalikke saateid. Meil asus tööle suure kogemusega ja äärmiselt selge visiooniga turundusjuht, kellelt ma loodan palju abi ETV programmi kujundamisel. Me pöörame - koos raadioga - senisest rohkem tähelepanu uuringutele. Ja lõpuks, seadsime enesele ülesande hakata püüdma selgeid sihtrühmi ja tuua ka teismeline vaataja ETV kanalile. Mida me siis ikkagi oma vaimu ja avaliku võimuga peale hakkame?

Tsiteerin taas hiljutisel ETV meedia-konverentsil esinenud Raul Rebast, kes võrdles võimu ja meediat kolme jalaga taburetiga. Kui taburetil on üks jalg puudu, siis kukub taburet ümber. Või vähemalt ei saa sellel korralikult istuda. Mõelge kõik sellele, kas meie võimutaburetil on kolm jalg. Või vähem? Ja kas ETV-tabureti jalad on ühepikkused?

Praegu on avalik võim piltlikult öeldes ühel pool jõge, meediavõim teisel kaldal ja keset jõge ületavat silda seisab nukralt vaim. Pisikeste sammudega, julgen ma väita, nihkuvad mõlemad võimud sillapea poole, võimalik, et peavad sääl maha veel mitmeid suuri lahinguid, aga ükskord saavad nad sellel sillal kokku.

“Turundusosakonna kõige olulisem ülesanne on vaatajate huvide ja eelistuste uurimine”

Telekääjale andis intervjuu 19. oktoobril tööle asunud Eesti Televisiooni uus turundusjuht Ave Peetri.

Oled töötanud pikka aega Coca-Colas nii Eestis kui ka välismaal. Miks hakkas sind huvitama Eesti Televisioon?

Coca-Colas töötamine ammendas ennast kaks aastat tagasi ja kolisin Eestisse, et leida uusi väljakutseid. Kui nägin kuulutust ETV turundusdirektori kohale, olin proovinud erinevaid ameteid nii tegevjuhi kui konsultandina. See ametikoht pakkus huvi, kuna kõrvaltvaatajana tundub, et ETVs on võimalik arendada ja ellu viia oma ideid koos väga andekate kolleegidega. Loodan, et see mul ka õnnestub.

Milline on sinu jaoks ETV kuvand?

ETV vastandub minu jaoks kõigele kommertslikule ning räägitakse ka teemadest, mis on sügavamad ja sunnivad kaasa mõtlema. Samuti jääb mulje, et on võimalik arendada oma ideid ja ei pea lähtuma nõ ülevast tulevast programmist, mis kuskil peakorteris paika pandud.

Mis sa arvad, miks valiti just sind ETV uueks turundusjuhiks?

Mulle öeldi, et mind valiti eelkõige minu isikuomaduste ja väga tugeva turunduskogemuse tõttu.

Millisena näed turundusosakonna rolli ETVs?

Kirjutasin turundusosakonna rolli kohta terve essee, mille lisasin kandideerimisel oma CV-le. Lühidalt kokkuvõetuna usun, et turundusosakonna kõige olulisem ülesanne on vaatajate huvide ja eelistuste uurimine ja nende eest seismine. See tähendab, et turundusosakond räägib kaasa strateegiliste otsuste tegemisel, mis puudutavad ETV visiooni, missiooni, programmi ja eesmärke.

Turundusosakond võiks olla üks esimesi, kes leiab, milliseid teemasid peaks käsitlema ja mis on vaataja huvid. Kindlasti eeldan, et meiega peetakse nõu saate võimaliku populaarsuse üle ja mis vahenditega on võimalik kaasata vaatajat. Täpsemad eesmärgid ja plaanid töötame välja koos Ainar Ruussaarega lähemate nädalate jooksul.

Mida ootad meeskonnalt?

Meeskonnalt ootan eelkõige koostööd ühiste eesmärkide nimel ja positiivset pealehakkamist.

Esimene töö on end kurssi viia, mis toimub ja kuidas toimub. Selleks plaanin kohtuda paljude inimestega ja tutvustada ennast ja esitada palju küsimusi. Teiseks, nagu juba mainitud - aasta lõpp on lähedal ja järgmise aasta eesmärgid ja eelarved vaja juba varsti paika saada.

FOTO: ÜLO JOSING

ETV uus turundusjuht Ave Peetri.

Millega meeldib sisustada vaba aega?

Vaba aega sisustan põhiliselt reisimise ja sõpradega suhtlemisega (need kaks käivad väga tihti käsikäes - reisin oma kaugematele sõpradele külla või nemad mulle või kohtume kuskil kolmandas kohas). Meeldib ka lugeda, filme vaadata ja tegeleda joogaga.

Kogemus, mida hindan üle kõige

Eesti Televisioonist „väljaastumine“ ei olegi nii lihtne, tõenäoliselt peab selleks piisaval hulgal erinevaid momente kokku juhtuma, et selline asi teostuks. Nii läks minuga.

Teist kuud uue tööandja juures turundust juhtides tajun, kui suur on „maailmade“ vahe Eesti mõjukaima meedia-organisatsiooni ja mõjuka ärikontserni vahel.

Õnneks annab ETV kogemus oskuse maailma avardada väga erinevates organisatsioonides töötades. Mul on elus hirmsasti vedanud, ka ETV-sse sattudes. Loominguliste inimeste kollektiiv ja „ühisväli“ aitas mu loominguks poolel kusagilt hallollusest ülespoole kaevuda. Loen selle enda suurimaks trumbiks tööjõuturul - kaasaegne majandusharidus ja tugev annus loominguksust.

Võimalus kokku panna oma meeskond ja ehitada üles ETV turundusosakond on kogemus, mida hindan üle kõige. Pean

FOTO: ÜLO JOSING

Piret Reinson.

neid inimesi oma teiseks pereks ja millegipärast on mul tunne, et see on nii ka kümne ja kahekümne aasta pärast.

Mul on tõeliselt hea meel kõikide inimeste pärast, kes on ETV-le pühendunud 100 protsenti. See ongi suurim õnn elus - teha kõike südamega! Täna kõiki, kellega mul oli võimalus koostööd teha.

Ave Peetrile soovin eelkõige oskust tajuda ära selle organisatsiooni aura, siin ei saa teha kõike klassikaliste ja äraproovitud mudelite järgi.

Usun, et Ave oma mitmekülgse taustaga oskab viia ETV turundusosakonna järgmisesse arengujärku, tuua sisse uusi toimimisloogikaid, mis aitaksid võimendada ideede sündi ning majasisest ja -välist koostööd. Tõeliselt hea turundus sünnib ideetasandil, mitte tagantjärele midagi juurde pookides.

Piret Reinson
Go Group'i turundusjuht
ETV turundusjuht 2000-2005

“Tuleb olla illusionist, realist ja visionäär ühes isikus”

Telekäijale andis intervjuu kultuuri- ja haridussaadete programmitellija Gerda Kordemets

Said kevadel kultuuri- ja haridussaadete valdkonna programmitellijaks. Kuidas on tellijate süsteem sinu jaoks tööle hakanud?

Kui ausalt ütlen, et siis minu hinnangul sai tellijatesüsteem käivitatud natuke forsseeritult, mistõttu võtabki selle elluärkamine natuke rohkem aega. Sellesse tuleb suhtuda rahulikult, kuna ETV on tegelikult OMA tellijatesüsteemi alles loomas.

Seda ei saa päris üks-üheselt iirlaste, inglaste või soomlaste pealt maha kirjutada, vaid tuleb igal juhul välja töötada samadele põhimõtetele tuginev oma, Eesti tellijatesüsteem. Lähteandmed süsteemi loomiseks on ju igal pool erinevad. Eesti puhul on olulisimad näitajad ilmselt väike rahvaarv, suur kultuurihuvi, jõuline omaidentiteedi vajadus, avalik-õigusliku ringhäälingu väike eelarve jne.

Muidugi, sellele ametikohale kandideerides eeldasin, et ametikoht ise tähendab enam-vähem sama, mis BBC- ehk briti süsteemis, kus programmitellija on inimene, kelle õigetest või valedest otsustest sõltub kaudsel viisil tohutult palju: kanali edu või ebaedu, edastatava programmi väärtus ning paljude inimeste tööhõive. Ma ei usu sugugi, et ma sellise vastutuse võtmiseks küps oleksin, seetõttu on mul mõnes mõttes hea meel, et ka meie tellijatesüsteem ei ole veel päris valmis, vaid alles välja arenemas.

Olen väga uhke mõne targa otsuse üle, mille oleme suutnud koostöös teiste tellijate, produtsendiüksuse juhi ja programmijuhiga teha. Näiteks, et püüame taas väärtustada ETV-d kui parima know-howga tootmisüksust Eesti telemaastikul. Lihtsamalt väljendudes: võime öelda uhkusega, et ETV-s töötavad selle valdkonna parimad professionaalid ja püüame ennekõike neile anda väärilist tööd ja head töökoormust.

Programmi seisukohast on samuti tehtud mõned olulised põhimõttelised otsused. Hindame rohkem head ja mitte ilmingimata odavaimat programmi, püüame luua saateid, mille tähendus avalikkuse silmis on suur ja mis paistavad silma.

Lisaks pean uhkusega ütleva, et näiteks Kriimsilma käivitamine on tõeliselt murranguline sündmus meie kõigi elus. Ehkki selle ime eest tuleb aitäh öelda ennekõike meie uskumatult kihvtile IT-meeskonnale. Saan ju aru, et selle tohutu “maailma” tundmaõppimine võtab aega

FOTO: ÜLO JOSING

Gerda Kordemets on uhke, et ETV püüab taas väärtustada ETV-d kui parima know-howga tootmisüksust Eesti telemaastikul.

ning veelgi rohkem aega kulub selle taltsutamiseks, aga kui see kord sünnib, siis hakkab ETV juba vägagi meenutama 21. sajandi meediaorganisatsiooni.

Milliseid saateid pead selle hooaja trumpideks? Miks?

Üks asi, milles oleme samuti kokku leppinud: me ei mõtle hooajakeskselt, vaid püüame olla heas mõttes visionäärid. Seega, rääkides saadetest, mis minu meelest on ETV programmis olulised, ei saa ma keskenduda ainult ühele hooajale. Seda enam, et elu on näidanud: üks hooaeg ei too alati sarja tugevusi üldsegi esile.

Tundub, et väga oluliseks on saanud sari “Meie”. Maire Aunaste on suutnud murda mõttemalli, et eestlane on vaikne mühakas, kes oma asjadest ei räägi ja teistele kaasa ei tunne. Uskumatu küll, aga Maire on suutnud midagi üdini ameerikalikku Eesti kultuurikonteksti tõlkida, mitte lihtsalt umber kantida. Kahtlemata võib ühe või teise üksiku saate kallal norida, aga põhimõtteliselt on ka see saade toonud murrangu. Sellel saatel on ühiskonnas oluline kaal, usun, et “Meie” suudab maailma muuta ja kas just mitte see ei pea olema meie kõikide ülim pürgimus?

Viimasel ajal vajab inimene üha rohkem tõlget, miks maailm on selline nagu ta on. Üks elu põhiküsimus: kui jumal laseb sellistel asjadel sündida, siis kuidas ta saab olemas olla? Kuna ma tahan sarnaselt teistele inimestele aru saada, miks elu on just selline, nagu ta täna on, pean oluliseks (ja minu meelest ka tipptasemel tehtuks) “Välisilma”. See on saade, mille tegijate

teadmisi ja toimetusalikku tööd kadestan siiralt.

ETV hankeprogramm on muljetavaldav. Viimastest päevadest kaks vapustust: dokfilm “Kursk” ja Islandi mängufilm “101 Reikjavik”, näiteks.

Rääkides kultuuriprogrammist on minu meelest olulisim osa see, mis on paraku ka kalleim. Aga mis paistab silma ja mille väärtust pikemas perspektiivis ei saa mõõta üheski rahas. ETV peab suutma toota ükskaks madalaeelavast mängufilmi aastas. ETV peab tagama vähemasti ühe hea lastele mõeldud sarilavastuse pideva olemise meie eetris. Rahvas armastab omakeelset draamat – seda näitavad omamaiste seriaalide vaatajanumbrid. ETV kanda on siin püramiidi tipp ja see on minu meelest ühekorraga nii rõõm kui ka ränk kohustus.

Mis on sinu töö peamised eesmärgid ja kuidas kavatsed neid saavutada?

Tahtmine on taevariiki, saamine iseasi, ütles minu vanaema, ja nagu alati, oli tal ka siin õigus. Programmitellijaks kandideerides kirjutasin terve pika töö sellest, millises suunas peaks kultuuri- ja haridusprogramm ETV-s lähiaastatel arenema, seda siin üle kordama hakata oleks mõttetu. Tuleb olla realist ja illusionist ühes isikus, kindlasti aga visionäär. Usun, et suurim eesmärk ongi hoida oma pilk klaar selle kaugema visiooni suhtes, mis ei teostu kindlasti mitte täna ega võibolla ka mitte lähiaastail.

Kui mõne sõnaga püüda kokku võtta,

siis püüangi tegutseda sellises suunas, et kultuuri- ja haridusprogramm ETV-s oleks läbimõeldud tervik. Mõtlen selle all laiemat tervikut, kui konkreetset minu poolt tellitav programm. Kindlasti mahub siia muusika-programm, suur osa meelelahutusest, dokumentalistikast jms. Ja ei tohi unustada, et see omakorda on osa ühest suuremast tervikust. Televisioon tervikuna on kultuuri osa, mitte vastupidi.

Kui rääkida konkreetsetest saadetest, mida praegu pole, aga mis ETV programmis peaksid olema, siis ennekõike oleks need eraldi kultuuriuudised, kaalukas teadusmagasin, tõsine ja valus kultuuri-kriitikasaade.

Kui rääkida ülimalt eesmärgist, siis oleks selleks ehk usk, et eestlased armastavad oma kultuuri tulevikus veelgi rohkem, et nad teavad sellest palju ja et ETV on andnud selleks oma osa. Millal taevariik maa peale laskub? Praegu ei oska lubada.

Mis on sinu valdkonna suurim probleem?

Kui kogu ETV ebapiisav rahastamine kõrvale jätta, on suurimaks probleemiks mõttejäikus, tohutu valulikkus mõttemallide muutmisel. Klammerdumine harjumuspärasesse (seetõttu tundub, et turvalisse?), mis sageli segab nägemast uusi võimalusi. Heas mõttes naiivsuse kaotamine kaasneb sageli kõrgprofessionaalsusega, arenguks on vaja hoida neid kahte poolust tasakaalus. Kuid seegi on terve organisatsiooni probleem. Kitsalt oma valdkonnas lahendamatu probleeme ei näe, küll on siin suur hulk väljakutseid. Aga neid me armastame.

Kõlab võibolla küüniliselt, aga ma ise püüan teha aastas vähemasti ühe töö ilma tasuta. (Ja ma tean, et mul on siin majas mitu kaasamõtletjat!) Ootan sama valmisolekut ka neilt, kellega koos töötan. Võibolla

on seda liiast nõuda täna, mil palgad on veel nii väikesed, et tasuta töötamine jätab kohe augu ka inimese eelarvesse. Seetõttu ei pane ma kellelegi pahaks, kes minuga siin nõus ei ole. Aga põhimõttena on see minule oluline. Ja - täitsa tõsiselt - nendest töödest olen saanud enim rõõmu.

Millisena näed kultuuri - ja haridus- saateid järgmise viie aasta jooksul?

Ma näen neid ennekõike hea, läbimõeldud kultuuri- ja haridusprogrammina, mis suhestub kultuuripildiga teistes väljannetes ja kanalitel, mis on sügavalt sees Eesti kultuurielus. Kultuuriprogrammina, mis ei eksisteeri eraldi kuskil elevandiluuist tornis, vaid elab samas maailmas, kus meie kõik.

Digitaalajastu esimene pääsuke - digitaalne fotopank

Fototeegi digiteerimisüksus kui virtualiseerimistöökoda

Märkamatuult oleme jõudnud ajajärku, kus piiri reaalsuse ja virtuaalsuse vahel on üha keerulisem tõmmata. Möödanikuks on saamas käigud maast laeni kõrguivate arhiiviriivulite vahele ja tõised tunnid paberkartoteekidest vajalikku infot otsides. Muutumas on mahud, suurused, kvaliteet ja asukoht - muutub arhiivi mõiste. Alates 2005. aasta jaanuarist on ETV-s tegutsenud fototeegi digiteerimisüksus - koht, kus digiteerimise abil peatub aja kulg. Jäädvustub foto, negatiivi või slaidi kvaliteet ja enam see ei muutu, seda ei ole võimalik kortsutada, see ei kulu, koltu, põle, saa märjaks, rikne ega hallita.

Moodne töökeskkond ja moodsad inimesed

Digitaalsete fotode haldamiseks on valminud ETV digitaalne fotopank. Koht, kust on võimalik fotosid otsida, leida ja oma arvutisse allalaadida hetkega, ilma oma töökohalt lahkumata. Digitaalne fotopank on moodne töökeskkond, mis on eelkõige loodud ETV töötajaskonna kiiremaks teenindamiseks teleprogrammi tootmisel. Fotopangas töötavad meie fotoarhiivi kuldvara Lemmi Toomis ja fotograaf-digiteerija Maiu Kurvits.

Fotode digiteerimise protsess ETV-s sünnibki nende kahe tööka naise koostöö tulemusel. Lemmi teab, kust millist fotot otsida ja leida, varustab digiteerimisüksust fotodega ja digiteeritud fotosid kirjeldustega. Maiu kannab hoolt digiteerimise tehnilise kvaliteedi tagamise eest. Tema teab täpselt, milline peab olema formaat, resolutsioon või millisesse skannerisse

millist fototüüpi panna. Digiteeritud fail ei ole fotopanka lisamiseks valmis enne, kui see on nõuetekohaselt kirjeldatud, mis tagab foto leidmise fotopangast. Aastate jooksul on fototeeki sattunud väga palju puudulike andmetega fotosid ja seetõttu on digitaalses fotopangas iga foto varustatud täiendusvormiga „kas teate fotost midagi enamat“, mida täites on võimalik foto kohta anda lisateavet.

Omanäoliseim teiste fotopankade seas

Lihtsustatud sisekasutus: ETV digitaalse fotopanga loomisel on seatud esikohale just ETV kasutaja vajadus. Seetõttu on lihtsustatud ETV töötajatele näiteks nende fotode allalaadimine, mille kasutusõigused kuuluvad ETV-le. Iseotsija: Uue võimalusena fotode otsimiseks on fotopanka loodud ka „iseotsija“. See on fotode suvalises järjekorras üle kogu fotopanga fotode sirvija, mis on mõeldud kasutajale, kes ei ole ei kategooriatest ega võtmesõnasid kasutades sobivat fotot leidnud või pole algusest peale kindel, mida üldse otsida.

Kalendaarium: Hulgaliselt on tehtud fotosid tähtpäevade puhul. Sellest ajendatult on ETV fotopanka loodud „Kalendaarium“. Kalendaarium on koht, kuhu on võimalik luua tähtpäevade järgi fotoalbumeid ning fotopanga esilehel antakse regulaarselt teada Kalendaariumis sisalduvatest päevakorralistest sündmustest või tähtpäevadest.

Tsensuur: Mööda ei pääse ka isikukaitse teemast. Ei maksa arvata, et kui fotopangas on kellestki ETV jõulupeol tehtud pilt, siis võib seda järgmisel päeval Õhtulehe

FOTO: ÜLO JOSING

Digiteerimise spetsialist Heiki Männik.

esikaanel näha. Iga foto puhul on võimalik määrata, kas foto nähtav väljapoole ETV maja või mitte.

Pressialbum: Pressiga suhtlemiseks oleme loonud pressialbumi, kuhu on võimalik tekitada parooliga kaitstud fotoalbumeid, mida saame vastavalt eetrinädalale luua saatekavade illustreerimiseks telekavade kirjastustele.

Millal saab Tallinn valmis?

Käesolevaks hetkeks loodud digiteerimisüksus on pilootprojekt, mille tulemusel saame prognoosida fotopanga tootlikust ja sellest tulenevalt planeerida ka uute üksuste loomist, mida me kindlasti ka teeme, kuid valmis ei saa „see Tallinn“ kunagi, sest uusi fotosid tuleb päev päeval juurde.

Heiki Männik
arhiivide digiteerimise
spetsialist

Suvel kuulati kõige rohkem Vikerraadiot

TNS Emori Raadioauditooriumi Päevikuuringu andmetel Eesti elanikud suvel raadiot keskmiselt 4 tundi ja 21 minutit päevas. Võrreldes kevadperioodiga on see 5 minutit vähem, kirjutab Eesti Raadio meedianõunik Kersti Raudam.

Endiselt on eestlased suuremad raadiokuulajad kui mitte-eestlased, kuulates raadiot 14 minutit päevas rohkem.

2005. aasta suvel kuulas Eestis levivaid raadioprogramme vähemalt 15 minutit nädalas 97,2 protsenti eestlastest (725 000 inimest) ja 97,5 protsenti (356 000) mitte-eestlastest. Vähemalt 15 minutit päevas kuulas raadiot 89,8 protsenti (670 000) eestlastest ning 91,6 protsenti (334 000) mitte-eestlastest.

Keskmiselt kuulasid eestlased nädalas raadiot 31 tundi ja 3 minutit ning salvestatud muusikat 3 tundi ja 2 minutit.

Mitte-eestlastel olid need näitajad 29 tundi 21 minutit raadiotele ning 3 tundi 4 minutit salvestatud muusikale.

Keskmisest kuulamisajast päevas kulus eestlastel raadiokuulamisele 4 tundi ja 26 minutit (sellest 3 tundi 39 minutit läks seitsme suurema raadiojaama kuulamiseks) ning salvestatud muusikale 26 minutit. Mitte-eestlased kuulasid raadiot 4 tundi 12 minutit (sellest 4 tundi 1 minut kulus viie suurema jaama kuulamiseks), salvestatud muusikat 26 minutit.

Suule iseloomulikult on tavapärasest suurem kuulatavate raadiojaamade valik. Sel suvel kuulati keskmiselt 2,6 raadiojaama. Endiselt on populaarseim raadiojaam eestlaste hulgas (kuulajate arv nädalas, kusjuures on kuulatud vähemalt 15 minutit) Vikerraadio 341 000 kuulajaga. Järgnevad Raadio Elmar (308 000), Sky Plus (298 000), Star FM (167 000), Raadio Uno (165 000) ja Raadio 2 (147 000).

FOTO: ENIN TEIMANN

Venekeelsete jaamade tipus on jätkuvalt Raadio 4 233 000 kuulajaga; järgnevad Russkoje Radio (202 000) ja Sky Radio (167 000).

Soe septembrikuu hoidis vaatajad õues

Eelmise aasta septembris oli ETV osakaal kogu telerivaatamisajast 18,3 protsenti (võrdluseks 2003. aasta septembris 15,4 protsenti). Tänavune hooaja algus oli nõrgem – vaatajakonna summaarsest tele-ajast kulus septembrikuu jooksul ETV vaatamisele 16 protsenti, kirjutab programmiplaneerija Salme Rannu.

Mullune sügis algas Eesti lähiajaloo mõtestamisel sündinud vastuoludega ja meie tagasisivaated 1944. aastasse pälvisid sel taustal suurt vaatajahuvi. Seekord andis tooni hoopis ilm - ilus sügissuvi hoidis vaatajaid telerist eemal. Ka Emori analüütikud märkisid, et septembrikuu vaatamisaeg jäi tavapärasest väiksemaks - Eesti elanikud vaatasid televiisorit keskmiselt 3 tundi ja 24 minutit päevas, 7 minutit vähem, kui eelmisel aastal samal ajal.

See on näha ka vaatajanumbrite võrdlemisel: kui eelmisel aastal oli "Pealtnägija" kuu keskmine vaatajaskond juba hooaja algul üle 350 000, siis sel sügisel oli see tervelt 101 000 inimese võrra väiksem. Sarja "Rännud Kersnaga" vaatas aasta tagasi keskmiselt 196 000 inimest, sel aastal 140 000. Ka uudistenälg ei tundunud olevat veel nii suur, et "Aktuaalse kaamera" keskmine vaatajaskond oleks tõusnud üle 200 000, nagu mullu - see oli 172 000. "Reporterit" ja Kanal 2 uut nädalavahetuse väljaannet "Reporter +" vaatas keskmiselt vastavalt 140 000 ja 132

000 inimest - seegi on vähem kui aasta tagasi. "Seitsmeste uudiste" vaatajaskond oli 120 000. Seevastu huvi "Aeg luubi" vastu oli sama suur kui eelmisel sügisel, igal saatel oli keskmiselt 154 000 vaatajat.

Esmaspäeva teleõhtu tundub olevat varasemast parem: "Välisilma" vaadatavus tõusis juba septembris 5,8 protsenti ehk 76 000 inimeseni. "Ärapanija" saateaja muutumine on tõstnud "Pehmele ja karvaste" vaadatavust ligi 2 protsenti ehk 23 000 inimese võrra. Samal määral on parenenud ka o m a v a n a s s e a k n a s s e n a a s n u d "112" vaadatavus.

Uued tulijad ja vanad olijad

Uuel sarjal "Teateid tegelikkusest" (pildil esimese saate autor **Kätlin Kontor**) vaatajaid oli kuus keskmiselt 67 000 (reiting 5,2 protsenti) - see saade peab ennast veel oma vaatajate juures sisse töötama.

Pisut parema stardi sai vestlussaade "Vastutuult", mis septembrikuus kogus keskmiselt 82 000 vaatajat (reiting 6,3 protsenti). "Laulge kaasa" vaatajaid oli paarikümne tuhande võrra vähem kui mullu, kuid ikkagi vaatab seda üle 9

protsenti Eesti elanikest (125 000). Tõeline vaatajalemmik on ka pühapäevaõhtune "Hercule Poirot" - kui eelmisel sügisel samal ajal eetris olnud "Midsomeri mõrvade" reiting oli 7 protsenti ringis (95 000), siis belglase truid sõpru on 119 000 (reiting 9,1 protsenti).

Pühapäevahommikuse "Tähelaeva" vaatajaid oli tänavu septembris 15 000 võrra vähem. "OP!"-i vaadatavus püsib oma tuttavalt 6 protsenti tasemel.

Teiste kanalite tuttavatest vaatajamagnetitest alustasid septembris hästi "Raport" (13,2 protsenti, 172 000), "Kes tahab saada miljonäriks?" (12,6 protsenti, 164 000) ning "Tähed muusikas" (11,9 protsenti, 156 000). "Politseikroonika" asemele astunud "Krimi" reiting oli 11,8 protsenti (154 000). ETV "Avatud toimiku" vaadatavus ei ole veel 100 tuhande piirist ülespoole tõusnud.

Reedeõhtune vaatajamagnet on TV3 "Rooside sõja" erisaade (10,3 protsenti, 137 000 vaatajat). Endiselt populaarne on "Kodu keset linna" - septembris keskmiselt 120 000 vaatajat igal saatel. Teiste kanalite uutest saadetest pakkusid vaatajale rohkem huvi "Lihtne elu" (10,3 protsenti, 134 000) ja "Meeleheitel kodupere-naised" (9,7 protsenti, 127 000). "Lihtne elu" on edukam nooremate hulgas, "Meeleheitel kodupere-naised", nagu arvata oligi - naiste seas.

Septembri keskel alustas meie "Valimisstuudio" oma debattidega. Nende vaadatavus oli esialgu kõikuv, kuid etteruttavalt võib öelda, et oktoobrikuus tõusis see 10 protsendini ehk üle 130 000, mis on kindlasti ülikõrge populaarsus.

Küllli Suurevälja: "Tõlketoimetuse tugevuseks on oskusteave ja tahe seda rakendada"

Töötasid 1997. aastani ETVs tõlketoimetuses ning nüüd oled juulikuust toimetuse uus juht. Mis sind tagasi tules üllatas?

Tegelikult on üllatusmoment üsna kahvatu, kuna enne praegusele ametikohale asumist töötasin kaks aastat ETV saatekava planeerimise osakonnas ja olin seetõttu "maja" eluga üsnagi kursis. Samas ei saa märkimata jätta, et lahkusin 1997. aastal tavalisest "kommertskanalist", tagasi pöördusin aga oma parimas eheduses avalik-õiguslikku. Selle muutuse läbiviijate ees müts maha.

Kõneldes tõlketoimetusest, olen ju tagasi endises koosseisus kollektiivis ning pikaajalise praktikaga valdkonnas, mis ei tohiks enam - loodetavasti - suuremaid üllatusi pakkuda.

Mis on sinu töö peamised eesmärgid ja kuidas kavatsed neid saavutada?

Peamised eesmärgid ei tulenegi hetkel mitte niivõrd toimetuse sisulisest tööst kui üldisematest struktuurimuudatustest ETVs. Ühe olulisima neist võib kokkuvõtvalt nimetada tõlketoimetusest n.ö kompetentsikeskuse loomist. Lühidalt öeldes tähendab see toimetuse töövaldkonna laienemist - ETVsse saabunud originaalmaterjalist eetrini ja hankesaade tõlkimisest -toimetamisest omasaadeteni.

Loomulikult kuulub sinna sekka ka sõbralik nõuanne kõigile, kel vajadust eesti keele või subtiitri algtõdede kohta nõu küsida. Kogu ETV telepildis subtiitrite ja tiitrite loogika ühtlustamine ei ole ju sugugi halb mõte. Algamas on ka üleminek uues subtiitriprogrammis failipõhisele tõlkeprotsessile, kus nii pilt kui ka tekstid liiguvad kõikjale elektrooniliselt ja töö tegemise

eelduseks ei ole enam telemajas laud ja statsionaarne arvuti. Veelgi kaugemale minnes tuleb tõenäoliselt tähelepanu koondada digi-TVle, et olla valmis ka mitmekeelse tõlke vajadusteks ning suuremahulisemateks töödeks.

Mis eesmärkide saavutamisse puutub, siis eks kõik, mis on loogiline ja muudab tulemuse paremaks, liigub kerge vaevaga paika. Ning kõik, mis aitab tööprotsessi latusamaks ja paindlikumaks muuta, peaks kajastuma positiivselt ka telepildis. Süsteemsus, järjepidevus ja motiveeritus aitavad.

Mis on praeguse tõlketoimetuse head ja nõrgad küljed?

Tõlketoimetuse pikaajaline juht Tõnis Värnik on toimetust aastakümneid stabiilselt juhtinud, seega võtsin üle täiesti toimiva üksuse. Lisaks sellele, et toimetused töötavad tõeliselt toredad ja sõbralikud inimesed, on nad ka vaieldamatult head oma ala asjatundjad.

Eks tõlketoimetuse tugevus olegi oskusteabe pagas ning valmisolek ja tahe seda rakendada. Ka tõlkijate ring koosneb erinevate võorkeelte valdajatest, mistõttu saame vältida tõlkimist inglise keele vahendusel, nagu praktikas sageli ette tuleb. Nõrgaks küljeks on vahel sunnitud kiirus-tamine, mis tuleneb tehnilistest või logistilistest põhjustest või muudest ootamatutest tagasilöökidest ja mis väljendub halvimal juhul kvaliteedis.

Mis on tõlketoimetuse suurim probleem?

Sisulise tõlkeprotsessiga on seotud mitmete inimeste töö. Toimetuses on igapäevaselt

ametis viis tõlketoimetajat, neile lisandub igakuiselt 30-40 lepingulist tõlkijat ning teksti esitajat. Rõõmustav on see, et aegade jooksul on välja kujunenud väike, kuid väga tubli tõlkijate-lugejate tuumik, kuid palju on ka ühekordseid või harva ETV-le tööd tegevaid inimesi. Töö vastuvõtmisest loobumisel on üsna sagedaseks põhjuseks see, et subtiitertõlke tegemine võtab kauem aega ning tasu ei ole ajaga proportsioonis. Võrdluseks tuuakse enamasti tõlkebüroosid ning kirjastusi. Aga eks kõik sõltub kompromissidest. Ka uute tõlkijate leidmine ja väljaõpetamine on üsna vaevaline protsess, õhinaga alustanud proovitöö tegijaist jäävad alles vaid üksikud. Kuid olukord pole sugugi lootusetu.

Mille järgi saab hinnata tõlke-toimetuse head tööd?

Tõlketoimetuse töö kõige otsesem tulemus on ju iga päev pea kaheksa tunni ulatuses telepildis näha. Tegelikult on asi lihtne - kui eetris on kassett, mille peal õige sisu, lisaks elektrooniline subtiitrifail, mis avaneb ning sobib pildiga kokku, siis on tõlke-toimetuse miinimumülesanded täidetud.

Kui salvestised on kvaliteetsed, toimetuse töötajad on oma töö ja tulemusega rahul, kui eesti keele ilu tuleb esile parimal kujul ja tekst on faktivigadest puutumatu, teeme hästi tööd. Kui tehnika hakkab vahel iseseisvalt mõtlema - selle vastu me ei saa.

Millises suunas tõlketoimetuse lähimate aastate jooksul areneb?

Loodetavasti ikka tehniliselt ja sisuliselt hästi toimiva kompetentsikeskuse ning füüsilistest töökohtadest sõltumatu ja paindliku töökorralduse poole. Majasisene toetus juba käimasolevate ja eelseisvate muudatuste osas on tuntav.

Kirjelda, kuidas tunned ära hea teletõlgi

Hea tõlk teab, mida tähendab tähtaeg; ta valdab lisaks võorkeelele hästi ka eesti keelt; ta oskab pikast võorkeelsest jutuvadast lühikese subtiitri teha, ilma et iva kaoks; ta teab, et kontrollimine on tarkuse ema; ta silmaring haarab valdkondi tuumafüüsikast kaunitest kunstideni; ta mõistab, et tasud on just sellised; ta ei pahanda, kui ilmneb, et töös olev asi tuleb kõrvale panna ja kiiresti uue kallale asuda; ta aitab, kui on vaja ka teiste tööd jätkata või parandada; ta töötab oma tehnikaga, laskmata end häirida, et makk 'ketramise juures väsis'; ta võtab konstruktiivselt vastu (üsna sageli põhjendamatu) kriitikat. On vaid rõõm, et sellised meie põhilised tõlkijaid ongi.

FOTO: ÜLO JOSING

Küllli Suurevälja õpib lisaks põhitööle ta Tartu Ülikoolis meedia- ja kommunikatsiooni magistratuuris. Suur osa tähelepanust läheb ka tudengist pojale ning tütrele, kes lõpetab kevadel keskkooli.

Uus Raadio 2 saab 2006. aasta jaanuaris aastaseks

Peatoimetaja Heidy Purga kirjutab, mida on aasta uuenenud noortekanalile toonud

FOTO: ERIK RIIKOJA

Eesmärk on eristuda

Ümberprofileerimise aeg on olnud suhteliselt heitliku loomuga. Arvan, et täna on suurest muutustega seotud infost paljud shokeeritud, mõistmatud toibunud ning hakanud aru saama, miks taoline käik vajalik oli.

Raadio 2 on täna selgelt avalik-õiguslik radiojaam, mis on suunatud nooremale kuulajaskonnale ning nende huvidele; oma kuulajaid alavääristamata ning pidades kinni headest ajakirjandustavadest, eetikast ja moraalist. Meie eesmärk pole kindlasti joosta võidu kommerts kanalitega, pigem eristuda. Täiesti selge, et avalik-õigusliku jaamana peab ja huvitabki meid rohkem tsiteeritavus ja kvaliteet, sisukas ja huvipakkuv programm. Noortejaamana tegutsedes on selline ideoloogia meie riigis praeguste meediatarbimisharjumuste juures erakordne.

Uuenenud jaam on alguses küll raskelt ja teed kobades ning vahetevahel komistades, kuid siis jälle püsti tõustes, oma kindlat rada pidi liikunud, siht on selginenud ja jõud kasvanud.

Samamoodi nagu meie siin otsime tuge ja kindlustunnet, pole paljud eesti-maalased Raadio 2 veel avastanud ja meiega harjunud. Andke meile aega.

Raadio 2-st kostub täna tempokas ja vaheldusrikas programm, kus oluline osa on Eesti päevauudistel ja sotsiaalsetel teemadel ning seda mitte ainult spetsiaalsetes uudisväljaannetes. Programm, mis on nii kuuldav kui ka kuulatav, püüab suunata ja harida oma kuulajat loomulikul viisil.

Jaam, mille tegutsemise üheks aluseks on alati rahvuslikkus, pakub kodumaistele muusikutele väljundivõimalust nii stuudio-lindistuste kui ka laulude eetris mängimisega. Rääkimata muusika subkultuuride tutvustamisest, milleks on R2 õhtune väärtmuusikavõõnd.

Eesti Raadio praegune juhatus tegi eelmisel aastal julge ja radikaalse otsuse nii programmi muutmise kui ka jaama edasivijate suhtes. Siin raadiomaja 10. korrusel 24 tundi ja 7 päeva eetrisse minnes tundub meile, et mõnes ühiskonnasegmendis väga pöördelise otsuse.

Kaheteistkümne aasta jooksul on Raadio 2 Eesti Raadio ühe programmi vahetanud nii mõnelgi korral nägu, tegu ja juhte. Niisamuti oma tegutsemispõhimõtteid, saatekava ja tegijaid. Kokkuvõttes kuulajakonna jaoks stabiilsena püsinud ja alati olemas olnud.

Raadio 2 tegutses mingi ajahetkeni kommertsringhäälingu põhimõttel, reklaami edastamine lõppes aastaks 2005. Enne seda sõnastati ümber jaama kontseptsioon ja täpsustati sihtrühm. Otsisin selle kirjutise jaoks välja kõik

ametlikud dokumendid, mis enne muutust kirja pandi.

Üks näide väljavõttena: "Eesti Raadio töögrupi poolt püstitati 2004. aasta kevadel Raadio 2 muutumise kohta järgmised punktid: noortele elamusliku ja huvipakkuva programmi loomine, millesse sobivas vormis lõimuvad info-, haridus- ning kultuurisaated ja ka muud noortele huvipakkuvad teemad. Soovime, et noortel tekiks vajadus ja harjumus leida saateid Raadio 2 kanalilt. Tähtis pole ainult vahetu raadiokuulamine, vaid ka see, et kanali üldine ideoloogia ja seal propageeritavad hoiakud leiaksid vastuvõttu noorte mõttemaailmas."

"R2 LIVE" alustab uut hooaega oma saatega

Raadio 2 ülimenukas ettevõtmine "R2 LIVE", kus artistid esinevad otse-eetris ja live'is, alustas 13. oktoobril uut hooaega. "R2 LIVE" on nüüdsest eraldi saatena eetris igal neljapäeval. Avalöögi andis hooajale ansambel Inside Joke.

Eelmisel hooajal Raadio 2 lõunaprogrammi "Päevakord" ühe osana tegutsenud ülimenukas rubriik on tänu väga heale vastuvõtule kasvanud iseseisvaks saateks. "R2 LIVE" on eetris igal neljapäeval kell 15-16, saatejuhiks Sten Teppan (pildil). Uue hooaja avas Eesti Raadio 1. stuudios kontserdiga ansambel Inside Joke.

Järgmised "R2 LIVE" saated toovad Raadio 2 eetrisse selliseid artiste nagu Ans.

Andur, Tuberkuloited, Ultima Thule, Nexus, Chalice, Aapo Ilves & Eliit, Idol, Singer Vinger. Paljude teiste põnevate artistidega käivad läbirääkimised.

Siiani on "R2 LIVE" pakkunud kuulajatele maiuspalu nagu Chupacabra, Blind, UMB, Tanel Padar & The Sun, Genialistid, Toe Tag, Super Slinky, Mild, Koer, No Station, Blacky, Soterios, Kalm, Slide Fifty, Ultra-

melanhood, Sõpruse puiestee, Pedigree, Brides In Bloom, Hinkus & Maarja, No Big Silence, Vanilla Ninja, Cosmoskva, Forgotten Sunrise, East Trading Wang, Loom, Noizmakaz, Ruffus, Stupid F & Hash, Terminaator, Röövel Ööbik, Kulo, Dahling.

Kirglik ETV-ER jalgpallimatsh, lõpptulemusega 1:0

23. septembril tehti Kadrioru staadionil taas ajalugu. Kõigest hoolimata sai üritus poliitilise meki, kui tribüünidele kogunesid noored punastes särkides, millele kirjutatud sõnum viis pöördeliste poliitiliste sündmusteni. Siin aga andsime tribüüni hoopis meenutustele, mis imetoredast õhtust meelde jäi.

Minu meelest oli tegemist 'Püha Üritusega', selle kõige paremas mõistes. Mitte sellepärast, et mina juhtusin võiduvärava autoriks olema, aga sellepärast et see jalgpallimatsh LÄKS TÕESTI telemaja inimestele korda. Neid üritusi, mis lähevad korda enamuse ETV töötajatele, ei ole just väga palju.

Kuivõrd mängu sisse mindi, iseloomustab vist kõige ehedamalt Ivar Mureli kommentaar mängujärgsel päeval: "Pärast võidu tähistamist Rock Cafe's läksin koju, aga und ei tulnud. Süda põksles rõõmust ja oli tunne, et 25-aasta tagused sündmused said klaariks."

Järgmine kord ei tule Murelil und 2010. aasta septembri, kui loodetavasti leiab aset

Eesti Televisiooni ja Eesti Raadio vastasseis 25+5. Usun, et und ei tule mõlema variandi korral, ükskõik kas ETV võidab või kaotab! Peaasi, et meid enne ühte patta ei panda. Kellega me siis mängime?

Ivar Jurtschenko
ETV sporditoimetaja

Emotsioonid on vägevad. Aga järgmiste kordade jaoks siiski: me oleksime võitnud, kui kisakoor oleks staadioni jooksuribal olnud. / .. /

Birgit Itse
ER uudistetoimetaja

Need telenaiste plakatid a la 'Raadio sakib' tekitasid tundeid küll. Kas nii saabki olema?

Ivan Makarov
R4 vastutav toimetaja

Tahaksin jagada oma esmakogemusi ETV-ER jalgpallimatshi kohta Lühikese aja jooksul on juhtunud Eesti jalgpallialaloos kauaoodatud sündmused: Eesti võitis Lätit

ja Eesti Televisioon Eesti Raadiot. Võitjate üle küll kohut ei mõisteta, aga mõned soovitusel: ruttu, enne kui julgeolekuorganid konfiskeerivad mängu-lindi, tuleks teha sellest koopiad. Hoolikalt tuleks analüüsida mängu käiku, vastaste nõrku ja tugevaid külgi, et olla valmis järgmiseks matsiks aastal 2010. Ja kiiremini võiks ka joosta. Kahjuks oli jäetud märgistamata fännide tribüünid. Õnneks sattusin vist õigele tribüünile, mis asetses päris kõrvuti Raadiofännide omaga. Seekord mingit jama sellepärast ei tekkinud, aga oleks võinud ju tekkida, kui tulemus oleks olnud näiteks ETV:ER-0:19, nagu Raadiotribüüni optimistlikult plakatilt juba enne mängu välja lugeda võis.

Eno Pertman
ETV insener

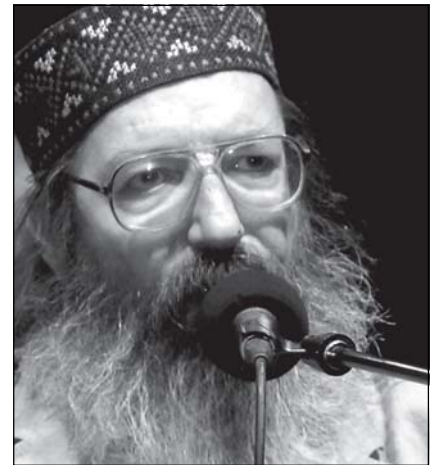
Aga mina tahan kiita korraldajaid. Alates orkestritest kuni ilupaukudeni oli kõik väärt ja väärikas. Ja nalja sai ka!

Margus Saar
ETV toimetaja-saatejuht

FOTOD: ÜLO JOSING

Eesti Televisiooni võidukas meeskond, kuhu kuulus kokku 37 inimest.

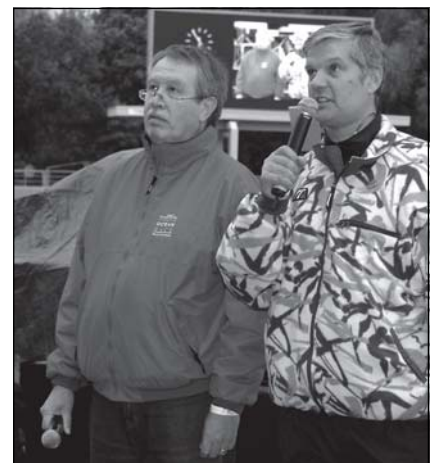

Põhiesineja - Propeller!

FOTO: ERIK BERENDS

Eesti Raadio meeskonnal avaneb võimalus ETVga jalgpalli mängida ja skoori parandada 2010. aastal.

Õhtut juhtisid Tiit Karuks ja Raul Rebane.

Minu hea kolleeg: Karin Nurm

Hea võiks olla Karini eesnimi küll. Televisioon nagu iga loominguuline asutus annab tuhandeid võimalusi selja taga susserdada, kolleege kiruda, ennast teiste najal paremana näidata, natuke kaevelda ja riiki, võimu ja juhtkonda kiruda.

Karinil on palju aadellikust, tema kõige vingem pahameel väljendub sõnatus lahkumises ja suurim halvakspanu väikimises. Kui Karin oleks mõni muinasjutu tegelane tema oma Lapsti Lasteteatrist, siis oleks ta hea haldjas või mõni nähtamatu võlur. Ta on alati olemas, kui sul vesi on ahjus ja nutt kurgus.

Kui me tegime telemajas oma esimesi töid, siis stuudio salvestuse eel nägime Karinit stuudiote ees, tegi seal operaatoritega nalja, patsutas helirezhiisööri õlale ja astus justkui muuseas puldist läbi. Sellel ajahetkel ei saanudki keegi aru, mis ta teeb ja miks ta tuli, aga tagantjärele pisut vesiste silmadega esimesi katsetajaid vaadates saan ma aru küll, et ta ehtkarinlikult käis neid suuremaid karisid teelt kõrvaldamas, meeoleolu tõstmas ja väga vaikselt kindlat jalgealust pakkumas.

Hiljem Teleteatris oli Karin see, kes tegi

suuri asju ilma, et need asjad nii suured tundunukski. Kaksteist osa Teatrilugusid sai valmis palju vähemate skandaalidega, kui vahel siin majas lihtne saade suudab külvata. Pani aga soni pähe ja läks suur stsenaariumipatakas kaenla all õisele surnuaiale, Orlovi loss või mahajäetud korterisse, kus polnud aknaid.

Karin kui ilmasammas

Arvan, et Karini õlale on nutetud enamusi hingehädadest ja maailmavalust. Tema ise on oma nutud mujal ära nutnud. Karin on suurepärase õpetaja, kui ta "Burattino" juba üles kasvatas, on kõik muu kukepea. Hullemat jõmpskat pole ju tükk aega telemaastikul nähtud, aga näe - komeedina tõusis ta laste südamesse ja selle komeedi saba on kindlasti Karini töö.

Vahel on ta suisa nii leplik õpetaja, et ajab mind kõrvaltvaatajana pahuraks, et viimne piir vihastada ja üks korralik riidlemine teha on juba ammugi käes. Karinil pole. Küllap ta on fatalist ja usub, et elu nuhtleb laisku, lohakaid ja viilijaid ise. Tema lõputu usk inimeste sisemisse headusesse sunnib tihti neid mitte nii häid Kariniga rohkem püüdma, sest kuidas sa

FOTO: TOOMAS TUUL

ETV rezhissöör Karin Nurm.

ikka nii siiraid lootusi petad.

Magus jutt tuli, roosamanna. Karin küllap ohkab selle peale. Aga ma mõtlen tihti, mis Karin selle peale ütles või teeks ning püüan siis parem olla. Ausõna, Karin, järgmine kord ma kirjutan andekama ja iseloomulikuma loo. Ma kirjutan sellest ühest korrast, kui sa ust paugutasid.

Elo Selirand,
rezhissöör

Maian Kärmas: "Armastan ühte asja korralikult teha."

Maian Kärmas (27) tuli Eesti Raadiosse nädal enne mind, 30. augustil 2004. Teadsin teda seni vaid nimepidi, olin kuulnud, et ta teeb laulusõnu ja on ise ka oma laule esitanud. Räägiti, et edukalt.

Täna ütleb Maian, et peab laulmisest ja laulude kirjutamisest veidi pausi. Juba kaks aastat. Seevastu huvitab teda raadiotöö - lisaks hommikuprogrammi juhtimisele toimetab ta lastesaateid. Ja tahaks oma koormust raadios suurendada.

"Laulude tegemine on omamoodi usuhüpe," räägib Maian. "Sa pead uskuma endasse ja usaldama ka kuulajat ning olema valmis kriitikaks."

Maian ise kriitikat ei salli, teab tema endine hommikuprogrammi partner Meelis Kompus. "Ta võtab kriitikat väga südamesse ja võib apsude pärast kaua põdeda."

Kõigist ei saa poplauljaid

Keskkoolest alates süvendatult prantsuse keelt õppinud ja sel erialal ka kõrgkoolidiplomi omandanud Maian on maksimalist. Ta on põhjalik ja sobib väga hästi toimetajatööd tegema, kinnitavad kolleegid. Maian soovib osata raadiotööd veel paremini ega anna selles osas endale armu. Isegi

FOTO: MARK RAIDPERE

Eesti Raadio toimetaja Maian Kärmas.

Einar Kraudi kõnekoolituse tundi kipub ise, teda ei pea selleks sundima.

Kõigist ei saa näitlejaid ega poplauljaid, lohutab Maian ennast selle peale, et tema nimi enam ajalehepealkirjades ei esine. Ega ta sinna ei püri kah. Ta rõhutab intervjuu ajal korduvalt, et tal on liiga palju tööd, et hobidega tegeleda. Tegelikult otsib ta minu meelest ühte töökohta, et sellele täielikult pühenduda. "Armastan ühte asja

korralikult teha, et õppida selles töös pidevalt juurde," lisab ta. Küsin, kas televisioonist pole talle tööd pakutud. Maian vastab eitavalt. Kogu tema aeg jaotub raadiomaja ja Ajakirjade Kirjastuse vahel, kus ta töötab ajakirjas Anne. Viimases numbris ilmusid temalt näiteks intervjuud Kadri Hundi ja tema nimekaimuga.

Küll aga töötab televisioonis tema vanem vend Mihkel, kelle töötulemusi ta väga hindab. Maian ütleb, et alguses küsis Mihkel ka temalt tagasisidet "Pealtnägija" lugudele. Kui Maian vastuseks ainult noogutas, et kõik on hästi, loobus aga peagi. Mihkel on Maianile suureks eeskujuks. Venna töövoimest on ka Maian osa saanud. Selles pole kadedust, pigem uhkust teise edu üle.

Maian pooldab ETV ja Eesti Raadio ühendamist. "Kahe maja peale saaks kokku palju suurepäraseid inimesi," ütleb raadioajakirjanik. Eesti Raadio vooruseks peab ta nii nõukogude- kui ka kapitalismiaja väärtuste põimumist. "Raadios on nii palju inimesi, kes kannavad endas endiste aegade hoolivust ja südamlikkust", leiab ta. "See on maja, kus saab kasutada sõna kollektiiv," ütleb Maian lõpetuseks.

Hanno Tomberg
ER uudiste- ja sporditoimetuse
juhataja

Telemaja sööklas vaheldust otsimas

Eesti Raadio saatis naabermaja testsöömisele seltskonnad Vikerraadiost ja Raadio 2-st.

Vikerraadio söögikomando (Urve Koni, Malle Valma, Ülle Karu ja Tõnis Tirel) läks teele teadmiseks, et aastaid tagasi peeti telemaja kööki raadiomaja omast paremaks. Ette rutates võib öelda, et see teadmine sai ümber lükatud. Kuigi koht leiti olevat normaalne ja söögid täiesti söödavad.

Suppidest prooviti tirooli suppi, mis tundus hea. Nagu raadiomaja kohvikus, nii sai ka siin valida suured ja väikesed supid vahel, kusjuures suure supi hind on telemajas raadiosupist kallim, väike ports maksab aga tibake rohkem raadiorahva juures.

Tõnis proovis värskekapsahautist. Ports oli hea hinna ja paraja suurusega. Eriti meeldisid Tõnisele salatid - neid oli kolm ja paremad olid peenestatud porgand ning hiinakapsa-maisalat. Ka prae juurde kuuluv kartul oli hea, mida ei tunne sööklatoitude juures just sageli.

Raadio 2 testsööjad (Heidy Purga, Ingrid

Peek) võtsid hakkliharulli, mis oli mahlane ja maitsev, ning paneeritud kanafilee riisiga, kus kana oli tuimavõitu ja pisut maitsetu. Salateid aga kiitsid ka Heidy ja Ingrid.

Magustoitudest leidsid söömist ja äramärkimist kohupiimavorm kisselliga (väga hea) ning leivasupp (tavaline, raadiomajas on parem). Lõunasöök loputati alla tavapärase kannus seisnud kirbevõitu kohvi ja samaväärse koogiga. Raadio 2 tiim oli ettenägelikum ja tellis masinakohvi, mis oli maitsev ja pealegi odavam kui raadiomajas.

Toiduvalik võiks olla suurem

Kõik telemajas käinud leidsid ühiselt, et saia- ja koogivalik võiks olla tunduvalt suurem. Nagu tegelikult ka kogu toiduvalik. Au anti raadiomaja kohvikule, kus sooja söögi valik suurem ja enamus neist ka väga maitvad.

Menüütahvli kohta märgiti, et see on paigutatud kuidagi nurga taha ega ole halvema nägemisega külastajale hästi

nähtav. Teenindus leiti olevat lahke ja kena, interjäär seevastu pigem ebasõbralik ja mitte kuigi hubane - sööd ära ja lähed. Ehkki noored daamid Raadio 2st oletasid, et seinäärsele patjadega diivanil võiks ju vajadusel leiba luusse lasta.

Kahtlust avaldati, kas vähe kogukam sööja end telesöökla hapral toolil ikka piisavalt kindlalt tunneb. Kuid sisustuse poolelt positiivne arvati olevat eri suuruses laudade rohkus, nii on kerge seltskonna järgi omale sobivat lauda valida. Kui natuke norida, siis no - mõni suurem laud võiks ju veel olla. Ingridi arvates näeb telepuhvet küll puhas ja uus välja, kuid raadiomajas (eriti kohvikusaalis) hõljub mõnusat retrohõngu.

Üksmeelselt leiti, et naabrite juures oli tore käia ja kui valvuri juurest kergemini mööda pääseks, siis tuleks teinekordki telesööklasse vaheldust otsima.

Lõpuks aga hästi sõbralik soovitus: see tädi, kes laudu käib pühkimas, võiks uuema põlle soetada.

**Anneli Milistver
ER siseinfo juht**

ETV avastamas ER kohvikut

Kui Eesti Raadios üritab kohvikut leida inimene, kes esmakordselt raadiomaja külastab või teeb seda pika ajavahemiku järel, on kohviku leidmine suhteliselt keeruline.

Lähenedes peamaja uksest (Gonsiori tänaval), ei ole tunda kohvikulõhnu ega näha ka viitasid, mis juhataks kohvikuni.

Õnneks istub valvelauas meeldiv proua, kes palub meil raadiomajale läheneda Kreutzwaldi tänava poolsest küljest, ehk minna nn. vanasse raadiomaja. Leides siis "õige" külje üles, juhatab valvelauas töötav härrasmees meid edasi ning rahustab, et enam eksida pole võimalik. Aga oh seda imet, kui leiame end järjekordselt kohast, mis iseloomustab pigem keldrit kui kohvikut. Aga loovad nagu me ETV-s oleme, leiame alati erinevaid võimalusi, kuidas eesmärgini jõuda ja alati ei pea olema selleks kõige lühem tee.

Eesti Televisiooni testgrupp (Agnes Pärnamägi, Helina Link, Pille Parts, Katrin Karlson) leppis eelnevalt kokku, et kõik valivad menüüst erinevad toidud, et oleks võimalikult lai sortiment, mida hinnata ja hindamistulemused oleksid tasakaalustatud ja arvestaksid erinevate inimeste maitseelistusi.

Testisime järgmisi toite:

1) Sinepimaitseline sealihakaste, mille lisandiks oli keedetud kartul ning erinevaid sorte (peet, porgand-kaalikas, tomat-kurk) salateid. Magustoit - kohupiimavorm kisselliga.

2) Mehhiko pada, mis maitstes nagu Põhjamaa mehhiko pada - põhjamaalase jaoks piisavalt vürtsikas ja temperamentne (mehhiklane oleks arvatavasti selle paja "maha teinud") ning maitseelamuse soov täitus, lisandiks olid erinevad värsked ja mahlakad salatid, mis on kiitmist väärt.

3) Kodune kotlet keedetud kartuli ja salatitega.

4) Sealihafilee kukeseenekastmes, millele lisandiks oli keedetud kartulid ja erinevad salatid. Magustoiduks pannkoogid moosiga (kusjuures moosi maitseime kordamööda ning ei jõudnud arusaamisele, mis marjadest tehtud moosiga tegemist on).

Hinnang testitud toitule

Enamus testijatest arvas, nn. väiksemad portsud olid mõnevõrra väiksemad, kui ETVs ning et toidud olid veidi soolasemad kui võiks. Samas 100 protsenti langes arvamus kokku salatite hindamisel - need olid mahlased ja maitvad. Lisaks oleks võinud olla võimalus valida, kas prae lisandiks on keedetud kartul, ahjukartul või hoopis riis.

Võimalik, et olime lihtsalt testimiseks vale päeva valinud ning see võimalus on olemas tavapäraselt. Magustoiduna oli hea kohupiimavorm kisselliga, kuid pannkoogid moosiga küll neile pandud lootusi ei täitnud. Kookide ja pirukate valik oli raadiomaja kohvikus tagasihoidlikum, kui oleme harjunud ETV-s.

Hinnatase oli enam-vähem sama, mis ETV-

s, küll aga alkoholivabade jookide osas on raadiomajas võimalik väiksema rahaga hakkama saada. Jookide juurde plussiks ka nii palju, et piima-keefiri-mahla oli võimalik valida, et kas soovid suurt või väikest klaasitäit, samas kui ETV-s pead kombineerima, kas valada täis või pool klaasi jooki.

Alkohoolsete jookide testimise ja hinnavõrdlus otsustati vahele jätta, kuna ees ootas veel pool tööpäeva. ER kohvikuni minuseks on see, et puudub võimalus pangakaardiga tasuda. Miinust võimendab ka see, et pangaautomaat raadiomaja juures jääb kohvikust oluliselt kaugemale võrreldes ETV Gonsiori kohvikuga.

Tähelepanekud ruumi ja interjööri osas

Nagu ETV kohvikule on omane televiisor, on ka ER lähtunud kohvikus oma põhi-tegevusest ning söögi kõrvale mängis meeldiv muusika, mis lisas kohvikule hea annuse hubasust.

Pisitähelepanek

Pisitähelepanekuna tooksime välja, et kandikute restil on raadiomaja kohvikus välja mõeldud parem nipp, kuidas kõrged klaasid jäävad kandikule püsti. Me arvame, et ETV kohviku peremehel tasub minna avastama ja uuendus ka ETV kohvikus juurutada!

Artikli autoriks on ETV testgrupp

Sünnipäevad novembris Eesti Televisioonis

- 1 **Endel Parm** - juhtivinsener
 1 **Tiina Rebane** - Tartu toimetuse juht
 1 **Ivar Mölder** - online-toimetaja
 4 **Vladimir Boroznjak** - insener
 6 **Koidu Leist** - arhiivihoidja
 6 **Inga Uibos** - arhiivihoidja
 7 **Jüri Vaher** - helirezhiissöör
 7 **Maire Aunaste** - toimetaja-saatejuht
 8 **Margus Muld** - korrespondent
 8 **Marko Kaljuveer** - peaproductsent
 8 **Urmas Kauniste** - valgustaja
 9 **Alice Aasmäe-Kahar** - toimetaja
 10 **Kalle Käär** - videomonteerija
 10 **Ants Seiler** - operaator
 11 **Katri Soe** - toimetaja
 12 **Heiki Männik** - arhiivide digiteerimise spetsialist
 12 **Ivar Toodo** - operaator
 12 **Rauno Rebane** - helitehnik
 13 **Mati Palm** - insener
 14 **Signe Kaljulaid** - rekvisiitor
 14 **Andre Järv** - videooperaator
 14 **Tiit Jagomäe** - programmeerija
 15 **Jüri Sooäär** - helirezhiissöör
 16 **Kaspar Kaljas** - productsent
 17 **Mati Linnamägi** - ülekandeosakonna juhataja
 17 **Larissa Kazakova** - vaneminsener
 17 **Gennadi Gramberg** - toimetaja
 17 **Monika Tamla-Kelder** - toimetaja-saatejuht
 19 **Jüri Hindremäe** - valgustaja
 20 **Heino Siider** - öövalvur
 22 **Joonas Hellerma** - toimetaja
 24 **Kersti Altoja** - arhivaar
 24 **Mihhail Ledvanov** - juhtivinsener
 26 **Nadezhda Hio** - vanemplaneerija
 27 **Peeter Tungal** - operaator
 27 **Tiiu Palta** - arhiivitoimetaja
 28 **Jelena Poverina-Tsernõh** - toimetaja-saatejuht
 28 **Toivo Taremaa** - EBU koordinaator
 29 **Hannes Sule** - videomonteerija

Tööleping sõlmitud septembris ETVs

Raimo Kask, projektjuht
Kaspar Kaljas, productsent
Joonas Hellerma, toimetaja
Risto Ott, IT-tugiisik
Sander Siska, videomonteerija
Krista Vare, sisekontrolör
Urmas Saga, lavaseadja
Peeter Roos, helirezhiissöör

Tööleping lõpetatud septembris ETVs

Heidi Laanemäe, projektjuht
Vello Kukk, meister
Tiina Mägi, saatepäeva juht
Kertu Kõösel, projektjuht

Sünnipäevad novembris Eesti Raadios

- 2 **Mall Mälberg** - uudistetoimetaja
 4 **Harry Tamm** - autojuht-asjaajaja
 4 **Toomas Lepasaar** - heliseadmete mehaanik
 6 **Jana Lüütre** - raamatupidaja
 6 **Milvi Sikk** - valveadministraator
 6 **Rein Läst** - salvestus- ja ülekandeosakonna juhataja asetäitja
 8 **Tarmo Maiberg** - uudistetoimetaja
 8 **Enno Vaher** - saateosakonna vahetusjuhataja
 14 **Tõnu Karjatse** - uudistetoimetaja
 16 **Olga Shubin** - Raadio 4 toimetaja
 17 **Ebe Ehrlich** - Raadio 2 väljastaja
 20 **Peeter Konks** - Tartu stuudio insener
 21 **Maire Saar** - IT hooldusinsener
 21 **Rein Paenurk** - valveadministraator
 25 **Erki Telvar** - Raadio 4 helirezhiissöör-arhivaar
 25 **Kadri Abner** - uudistetoimetaja
 26 **Piret Joost** - kantselei juhataja
 27 **Indrek Kiisler** - uudistetoimetaja
 27 **Jaana Elgula** - Vikerraadio productsent
 29 **Heino Irjas** - valveadministraator

Tööjuubilarid oktoobris

1.10 Siret Mutle - 20

Raadiomaja on kummalisel kombel selline koht, kus inimesed ei vanane - vähemasti mitte naised. Siret oli 20 aastat tagasi, kui siia tööle tulime, täpselt samasugune kui on praegu. Ta on tore inimene ja sõber. Ma ei tea Siretist kohusetundlikkumat helioperaatorit. Töoga seotud lahtisi otsi tema puhul ei ole, alati on tal kõik organiseeritud ja kindlalt paigas.

Monika Tamm
 R2 vastutav väljastaja

1.10 Agu Sinivee - 25

Olen Aguga koos töötanud kõik need 25 aastat. Kui järele mõelda, siis ega ta vanemaks selle aja jooksul küll muutunud ei ole. Alati rõõmus, silmad säravad ja valmis tegema väikest koerustükki. Suhtlejana võiks teda paljudele eeskujuks tuua.

Tihti tundub, et Agul on raske kogu energiat välja elada - küll võib teda näha hilissügisel meres ujumas või jalgrattaga metsasõitu tegemas. Tööülesannetega on Agu siiani tublilt toime tulnud, ta on mees, kellele võib alati loota. Ühesõnaga - oma poiss.

Lembit Karind,
 ER saateosakonna juhataja

22.10 Ago Lõbu - 15

Kui kõik ümberringi on ennast täielikult siniseks vihastanud ja kiruvad televisiooni, elu, ETV autoparklat ja kurja ilma, siis üks inimene säilitab peaaegu absoluutse rahu ja enesevalitsuse. Loomulikult on see meie Ax. Ago on tema kohta natuke nagu piinlik öelda, õigemini harjumatu.

Sportitoimetuses öeldakse lihtsalt Ax. Tema peale võib alati kindel olla ja ma olen kindel, et meie toimetuse naistele ta väga meeldib. Just oma rahuliku olemise ja peene huumori tõttu. Aga Ax-i sala-armastus on ikkagi autod, eriti ralliautod. Ja ühte valdkonda teab ta veel päris täpselt. Ta teab ülimalt täpselt, kes millise autoga ETV-s sõidab ja arvestades meie viimase aja põhitööd s.t vaadata aknast välja, kas vaba kohta autoparklas juba on, siis tema käest võib infot vabanenud kohtadest saada.

Tuleb välja, et Ax on Eesti Televisioonis töötanud juba 15 aastat - huvitav, kas ta tuli siia juba algkooli või keskkooli päevil? Vanust tal ka ju õieti nagu polegi - noor mees veel, jõuab karjääri teha veel küll ja küll.

Jõudu sulle!
Kogu ETV sporditoimetuse nimel
Marko Kaljuveer
 rallitiimist A. Lõbu - M. Kaljuveer

1.10 Õie Arusoo - 35

1.10 Mai Mikiver - 15

1.10 Anne Svirgsden - 35

10.10 Milvi Truu - 10